

Naš tedenik

kulturno-politično glasilo

Koroška

svetovnih in domačih dogodkov

3. leto / številka 8

V Celovcu, dne 21. februarja 1951

Cena 55 grošev

Naše stališče

Prihajajo k nam ljudje, ki želijo pojasniti o našem stališču. Vedno zopet je govor o tako imenovani „enotnosti“. Naj k temu povemo nekaj misli, četudi velja vrhovno geslo, da se enotnost zdi tudi nam v narodno dobro potrebna. Kjer prevladujejo drugi interesi kot zgolj narodni, seveda o njej ne more biti govora.

Narodni svet koroških Slovencev je imel že ob svoji ustanovitvi jasno postavljen cilj. Zbrati smo hoteli in hočemo vse pozitivne sile našega ljudstva, ki žele spričo položaja, kot je pri nas nastal v desetletjih razvoja, zastaviti delo in srce za narod. Zato nismo metali stran, kar je nastalo iz Einspielerja, Grafenauerja, Poljančevega itd. duha. Postavili smo se proti načrtu, ki je vse to pobijal in stremel le za koristjo nam tuje svetovno-nazorne ideje. Kjer pa so zavladale koristi te vrste, je nujno propadel duh pravičnosti. Za pravico pa je šla vsa naša borba.

Naša pot ne more biti obožavanje ene osebe in enega režima. Nihče ni takšen ženi, da bi napravil v vsaki zadevi vse prav. Režimi in najbolj pametni „voditelji“ minejo, narod pa ostane živ in potrebuje delavcev, ki mu po božjem in naravnem zakonu služijo. To je naše stališče in ne bomo dopuščali, da bi se pod še tako lepo zvenečimi „narodnimi“ frazami prevarljivo vpregalo ljudstvo za koristi režima, ideje ali priljubljenega „voditelja“.

Narodni interesi koroških Slovencev zahtevajo, da pridemo do pravega mirnega sožitja s sosednim nemškim narodom. Zato smo se odločili iskati poti, ki so za dosego tega potrebne. Vendar poudarjamo, da je minil čas, da bi klečeplazili za drobtinice. Nismo prespali francoske revolucije in le „egalitè“ (enakopravnost) je in ostane temeljni kamen, na katerem smo pripravljene sgraditi v prej omenjenem smislu. To velja za nas tudi še, ko so drugi svojo smer po naročilu njihovih pokroviteljev spremenili tako daleč, da drugo in pišejo v prvi vrsti o vsem drugem v svetu, le ne o naših perečih vprašanjih.

„Enotnost“, ki bi nam proti našemu boljšemu prepričanju usiljevala iz raznih nam tujih razlogov smernice, je za naše ljudstvo le pogubna! Le naša lastna pamet in naše požrtvovalno delo nas more in mora voditi. „Nekam čudno nam je,“ nam je zatrjeval pred dnevi neki kmet, „da bi gonili našo kmečko mladino na udarniško delo v nemške vasi, ko še nemški časopisi vedo toliko povedati, kako je južna Koroška, — naše slovenske vasi torej — „stiefmütterlich bedacht“. Toliko je brezposelnih, ki bi jih vlada lahko zaposlila.“

Le eno enotnost naj bi mi z vnemo kovali: enotnost resničnih narodnih delavcev, idealistov, ki ne sprejemajo „direktiv“ in podpor, marveč imajo le eno željo, da narodu nekaj dajo. Vemo, da se skupni slovenski kulturi ne bomo in ne moremo odreči. Vendar je resnična kultura visoko vzvišena nad kakršnimi koli režimovskimi interesi in do nje nam ni treba „enotnih“, „linijsko“ usmerjenih posredovalcev.

Četudi smo le majhen del slovenskega naroda, vendar hočemo živeti, neglede na to, če nam to življenje nekdo zavida ali dobrohotno dopušča. Znalj si bomo priboriti znosno življenje v danih razmerah. To naj bo naš cilj, temu naj bo prilagojeno naše stališče. Nikakršni nazorni oziroma državni vidiki naj ne silijo naših ljudi v korist trenutnih oblastnikov, enkrat v skrajno opozicijo, potem pa zopet na „udarniško delo“ za spravo s sosedom.

Odmev na Stalinove izjave

V političnem pregledu poročamo o izjavah, ki jih je dal sovjetski ministrski predsednik Stalin v petek zastopniku moskovskega lista „Pravda“. — V teh izjavah je Stalin ostro napadel zlasti britanskega ministrskega predsednika Attlee-ja, nadalje pa tudi ostale zapadne velesile in pa Združene narode.

V splošnem smatrajo ta govor kot uvod sovjetske propagande v posvetovanje zunanjih ministrov štirih velesil.

Ker je Stalin napadel v svojih izjavah predvsem Veliko Britanijo, je odmev na te izjave tudi najživahnejši v Veliki Britaniji. Zastopnik britanskega zunanjega ministra Bevina, ki je še bolan, in minister za britansko letalstvo sta izjavila, da obdolžitve in žalitve, ki jih je izrekel Stalin proti britanskim politikom, ne morejo odvrniti britanske vlade od prizadevanja za ohranitev miru. Tudi ne morejo izjave

sovjetskega ministrskega predsednika prepričati sporazuma med Veliko Britanijo in Nemčijo.

Bivši zunanji minister Anthony Eden, ki je tudi zastopnik predsednika opozicije v britanskem parlamentu, je v ponedeljek v posebnem govoru označil razmerje med Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo. Pri tem je poudaril miroljubnost britanskega naroda, ki nikomur ne vsiljuje svojega svetovnega nazora. V zvezi s Stalinovimi izjavami pa je poudaril Anthony Eden, da kljub Stalinovim izjavam o sovjetski demobilizaciji razpolaga danes Sovjetska zveza z večjo vojsko kakor pa vse zapadne države skupaj.

„Tudi narodi za železno zaveso želijo predvsem mir in ako bo Moskva na konferenci štirih samo malo te miroljubnosti pokazala, bi bil svetovni mir zagotovljen in mogli bi upati na boljšo bodočnost,“ zaključuje Anthony Eden.

Maršal Tito bojevnikom

Maršal Tito je govoril v soboto častnikom in vojakom svoje elitne divizije, v ponedeljek pa bivšim srbskim bojevnikom. — V obeh govorih je maršal Tito poudarjal pripravljenost Jugoslavije proti vsakemu morebitnemu napadu z vzhoda. Tak napad bi povzročil neizogibno tretjo svetovno vojno. Nadalje je zavračal Tito očitke, da bi ho-

tela Jugoslavija koga napasti, ko je vendar vsemu svetu znano, da ima Sovjetska zveza največjo vojno silo sveta.

Zanimivo je, da je te izjave dal maršal Tito skoraj neposredno po obisku ameriškega državnega podtajnika v zunanjem ministrstvu, George-a W. Perkinsa, ki se je mudil v Beogradu in s katerim se je Tito dve uri razgovarjal.

Posvetovanje „Velikih štirih“

Predkonferenca v Parizu dne 5. marca

V noči od 4. na 5. februar je izročil sovjetski zunanji minister Višinski poslanikom Velike Britanije, Združenih držav in Francije v Moskvi sporočilo sovjetske vlade zaradi sklicanja konference štirih velesil sveta (Združene države, Velika Britanija, Francija in Sovjetska zveza). Na tej konferenci naj bi poizkušali rešiti vsa sporna mednarodna vprašanja.

Na to noto Sovjetske zveze so odgovorile zapadne velesile v skupnem odgovoru, ki so ga izročili v ponedeljek

zastopniki Velike Britanije in Francije v Moskvi sovjetskemu zunanjemu ministru.

Vsebina tega odgovora danes še ni znana, vendar pa prevladuje v političnih krogih prepričanje, da so zapadne velesile predlagale sovjetski vladi, naj bi se sestali zastopniki zunanjih ministrov štirih velesil dne 5. marca v Parizu. — Na tej predkonferenci naj bi namestniki zunanjih ministrov določili dnevni red posvetovanja zunanjih ministrov „Velikih štirih“.

Delavska zbornica v Celovcu

Meseca junija leta 1924 je bila odprta delavska zbornica v Celovcu. V novem poslopju ob kolodvorski cesti je bilo ustvarjeno središče, kjer naj bi dobili delavci in nameščenci varstvo svojih gospodarskih koristi in svojih pravic.

Že skoraj ob koncu druge svetovne vojne je bilo pri bombnem napadu to poslopje skoraj popolnoma porušeno. Pred dvema letoma se je začela dvigati iz ruševin nova delavska zbornica, ki je bila v soboto dne 17. februarja svečano predana svojemu namenu.

Nova zgradba Delavske zbornice je večja, lepša in v vsakem oziru še bolj odgovarjajoča svojemu namenu kakor pa je bila prejšnja.

Ko je bila nova zgradba svečano izročena delavcem in nameščencem, je v slavnostnem govoru predsednik zbornice pozdravil številne goste, med katerimi so bili: minister za socialno politiko Karl Maisel, predsednik avstrijske

delavske zveze Johann Böhm, narodni poslanci, deželni glavar Ferd. Wedenig s člani deželne vlade, knezoškof dr. Köstner, zastopnik Jugoslavije konzul M. Vošnjak, zastopnik Italije konzul D. Soro in drugi.

Namen nove zgradbe, ki ni samo reprezentativna, ampak tudi v celoti odgovarja svojemu namenu, je zelo primerno označil predsednik Truppe z besedami: „Vse svoje delo in vse svoje napore bomo usmerili v to, da bo v novi delavski zbornici dobilo delavstvo to, kar svobodno delavstvo zasluži in do česar ima tudi pravico.“

V rudniku Zenica v Bosni postavljajo sedaj četrto Martinovo peč, visoko peč ali plavž.

Sindikata delavcev v usnjarski industriji je dosegel povišanje plač za 10 odstotkov. Sicer se pa tudi cene čevljev stalno dvigajo.

Pečilo za dojenčke
ateški vozički

v največji izbiri

Grüner

Celovec-Klagenfurt, Burggasse

KRATKE VESTI

V mednarodni organizaciji „Unicef“ so izvolili jugoslovanskega zastopnika Ratko Plejiča za podpredsednika proti glasu Sovjetske zveze. Ta organizacija ima nalogo, da nudi predvsem pomoč otrokom.

Tudi iz Slovenije poročajo o velikih množinah snega. Pod Storžičem v Karavankah je 600 m dolg in 100 metrov širok plaz napravil ogromno škodo v gozdu, vendar človeških žrtev ni bilo. Na istem mestu je leta 1937 plaz zasul devet smučarjev.

Jugoslavija šteje danes okroglo 16 milijonov prebivalcev. Letno število rojstev okroglo 480.000 in približno 200.000 smrtnih slučajev.

S 15. februarjem so zopet vzpostavili železniški promet med Jugoslavijo in Grčijo.

Norveški parlament je odobril Jugoslaviji kredit dveh milijonov kron za nakup margarine in ribjega olja.

Sovjetska zveza je baje predlagala Italiji, da ostane ta v bodoči vojni nevtralna in ji je obljubila zato Svobodno ozemlje Trsta.

Ljubljanska univerza je podelila častni doktorat profesorju dr. Karlu Murku na praški univerzi. Prof. Murko je Slovenec, ki je dolga leta predaval na univerzi v Pragi.

Državni proračun Avstrije za leto 1950 so zaključili s prebitkom poldruge milijarde šilingov. Finančni minister razpolaga s to vsoto na sledeči način: 750 milij. so dobile dežele in občine, ki imajo po zakonu pravico do državnih davkov. 540 milijonov šilingov je požrl 4. pakt o mezdah in plačah, ostalih 210 milijonov pa je morala država plačati za subvencije pri nakupu žita.

V bližini Gradca je umoril petletni fantek štiri mesece starega dojenčka. Baje so dajali fantku ponovno mošt.

Na Japonskem je divjal strašen vihar, ki je zahteval večje število človeških žrtev in uničil oziroma poškodoval 43 ladij.

Pri avstrijskem notranjem ministru Helmerju so se oglasili zastopniki revij in časopisov s pritožbo, češ da zapadno-nemško časopisje preplavlja avstrijski trg in ogroža demokratizacijo Avstrije, ker še vedno širijo nacistično miselnost in tudi nemoralnost.

Iz glavnega mesta Slovaške so izgnali francoskega glavnega konzula.

Na Dunaju je umrl član Akademije znanosti prof. dr. Srbik, ki je bil svoječasn tudi avstrijski prosvetni minister.

V Inomostu se je vršila sodna obravnava proti mesarju Huberju, ki je v enem letu na črni borzi zaslužil milijon in 400.000 šil.

Vojni invalidi so na svojem zborovanju dne 10. II. v Celovcu zahtevali povišanje rent za 25%.

Leta 1950 je v Avstriji 582 podjetij napovedalo konkurz ali sodno poravnavo. To število je za polovico višje kakor leta 1949, vendar še za polovico nižje kakor leta 1937.

V bekštanjski občini so nabrali šolski otroci 6218 šilingov za žrtve snega in plazov na Koroškem, v pliberških šolah pa 840 šilingov.

Avstrijska železna industrija ima toliko naročil, da ni v stanju sprejemati novih. Zanimiva so predvsem naročila iz inozemstva.

Luksemburška armada šteje 80 častnikov, 200 podčastnikov in 2000 mož. Do 1952 bodo armado povečali na 15.000 mož.

Avstrijska vlada je zopet zaprosila v Moskvi za avstrijske vojne ujetnike.

Politični teden

Svet se oborožuje in tega ni mogoče spregledati. Sicer je danes nekaj sto oklopnikov in letal spričo tehničnega napredka razmeroma poceni stvar. Te ima skoraj vsaka država in če jih ima danes nekaj deset in ali stotin več kot pred dvema letoma, to še ne predstavlja nevarnosti za mir. Državna oborožena sila spada takorekoč k državnemu aparatu, je najvišji čuvár tudi znotraj države. Na splošno pa imajo častniki takih „častnih“ armad bolj položaj uniformiranega predstavništva kot vojnega boga Marsa.

To velja za veliko večino malih in srednjih držav. In svet se vendar oborožuje. To so velesile in to prav tiste, ki so kot vojaške zaveznice in zmogovalke izšle iz zadnje svetovne vojne. Danes jih veže na tedanje zavezništvo le še spomin. Čas gre naprej, zime, v kateri, kot pravi pregovor, se še maček in pes stiskata, ni več. Stara gospodarska in ideološka nesoglasja so privedla novi razvoj tako daleč, da obe strani prav hudo rožljata z orožjem.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIŠKE PRIZNAVajo SVOJE POSPEŠENO OBOROŽEVANJE

To so s številkami in podatki javili najvišji ameriški politiki in vojaki. Tudi Velika Britanija je dobršen del svojega državnega proračuna vrgla za utrditev svoje varnosti. Predsednik Attlee je v utemeljitvi teh ukrepov navedel kot glavni vzrok to, da Sovjetska zveza ni demobilizirala svoje armade kot je to storil Zapad.

PO VEČ KOT ENEM LETU SE JE OGLASIL GENERALISIM STALIN

in zastopniku sovjetske poročevalske agencije TASS dal nekaj političnih izjav z ozirom na sedanji kritični položaj med velesilami. Na vprašanje, ali meni, da je nova svetovna vojna neizogibna, je odgovoril, da v sedanjih okoliščinah ni neizogibna, toda narodi naj stvar miru vzamejo v svoje roke. O Attleejevi izjavi, da Sovjetska zveza ni demobilizirala, je dejal, da je to le „podtikavanje“ in da je Sovjetska zveza demobilizirala in danes ne mobilizira.

Najzanimivejša pa je verjetno njegova zadnja izjava, ko je na vprašanje o korejski vojni odgovoril, da se bo ta končala s porazom UNO, če Amerika odkloni kitajske predloge.

Generalisim Stalin je do neke mere bil zelo odkrit. Da Sovjetska zveza danes nima več nekdanjih 20 milijonov vojakov pod orožjem, je več kot verjetno. Prav tako je kot na dlani, da se Sovjetska zveza trudi dohiteti Ameriko na polju atomskega orožja in letalstva.

Kar se Koreje tiče, je prav tako res, da bi Kitajska s pomočjo Sovjetske zveze mogla pripraviti skorajšnji konec MacArthurjevimi divizijam. Toda do česa bi to privedlo? Bi bila to zmaga ali šele začetek vojne? — Najbrž slednje.

NADALJUJEJO SE KONFERENCE O POSTAVITVI EVROPSKE ARMADE

Tudi tukaj gre za oborožitev. Zapadno Evropo postaviti v enoten tabor in iz njega priklicati zavedno in močno armado pa ni kar tako lahko. Amerikanci imajo v svojih stremljenjih za tem ciljem opravka s še nedavnimi težkimi medsebojnimi sovražniki iz zadnjih dveh svetovnih vojn. Mnogo je bilo že pisanega o tej bodoči armadi, katere poveljstvo ima Eisenhower, ki si je izbral kot ožja sodelavca po enega angleškega in francoskega generala. Tudi ameriško orožje je že zdavnaj v posameznih državah Atlantske zveze, tudi divizije naraščajo, le tega, kar je zelo važno, — politične, gospodarske in moralne enotnosti med temi državami še ni uspelo vzpostaviti.

Reševanje teh nalog je imela pretekli teden pariška konferenca zastopnikov držav Atlantske zveze. Tej sicer ne gre pripisovati posebnega pomena in uspeha, saj so posamezne države zastopali v glavnem le opazovalci. Po udariti pa je treba izjavo francoske-

ga zunanjega ministra Schumana, ki je na otvoritvi te konference med drugimi spravnimi besedami tudi dejal,

DA JE TREBA NACIONALIZEM OPUSTITI.

Evropska armada naj ima nad-nacionalni značaj in naj postane ustanova, ki bo čuvala nad varnostjo Evrope in nad njeno enotnostjo.

Nekako istočasno pa je na naslov Nemcev zelo prijazno spregovoril tudi francoski visoki komisar v Nemčiji, François Poncet. Dejaj je, da mora zasedba Nemčije prenehati v tistem trenutku, ko bodo Nemci pričeli sodelovati pri obrambi Zapadne Evrope.

Ker danes že govorimo o splošnih oborožitvah, ne moremo spregledati še dveh taborov v Evropi, ki se prav tako naglo oborožujeta. Ta dva tabora sta

BLOK KOMINFORMISTIČNIH DRŽAV OKROG JUGOSLAVIJE — MADŽARSKA, RUMUNIJA IN BOLGARIJA — TER NA DRUGI STRANI JUGOSLAVIJA.

Medsebojne obdolžitve glede vsega tega so na dnevnem redu. Na splošno pa seveda drži, da se Jugoslavija počuti bolj ogroženo kot pa omenjene države. Maršal Tito je v nekaterih svojih zadnjih govorih našteval vojaške sile teh držav, ki so daleč prekoračile določbe mirovnih pogodb. Iz teh razlogov je Jugoslavija prisiljena povečati svojo oboroženo silo, ki obsega sedaj okrog 30 divizij. V svojem zadnjem govoru pred nekaj dnevi pa je Tito izjavil, da je državno vodstvo že predvidelo vse ukrepe, ki bi postali potrebni, če bi varnost države posredno ali neposredno bila ogrožena. Sicer pa meni, da državi trenutno ne grozi noben napad. Jugoslavija je hvaležna za gospodarsko pomoč, katero ji nudi Za-

pad, predvsem Amerika, odklanja pa vojaško pomoč, da ne bi neke države mogle reči, da se Jugoslavija pretvarja v ameriško vojaško oporišče. Tak je položaj sedaj. Če bi se pa pokazalo za varnost države potrebno, potem pride v poštev tudi vojaška pomoč.

Toliko v glavnem o silah, ki se oborožujejo in katere vsaka zase trdi, da se oborožuje za mir.

Med temi državami pa od časa do časa izmenjajo takoimenovane diplomatske ali protestne note, v katerih so včasih stvarna dejstva, večinoma pa obdolžitve na slabih nogah ali zgolj politični manevri.

Sovjetska zveza je v svoji zadnji noti Veliki Britaniji slednji očitala, da je prelomila prijateljsko pogodbo, sklenjeno v letu 1942. Velika Britanija je odgovorila, da to ni res, da pa je pripravljena vsak čas na isti podlagi stopiti h konferenčni mizi in se pogovoriti o vseh nerešenih vprašanjih.

UNO SE VEDNO ZASEDA

ne da bi mogla priti preko večnih razprav, odborov in vetov. Nazadnje so sklenili, da bodo zasedanja preložili, pa se glede bodočega sestanka niso mogli še zediniti. Toliko so izglasovali, da se morajo še pred 10. marcem sestati. Mimogrede so še z veliko večino odklonili sovjetski predlog, po katerem naj bi Ameriko obsodili kot napadalca na Kitajsko.

NA KOREJI STARA PESEM...

Kitajska pač ni Koreja in vendar so Kitajci na Koreji. Prišli so najbrž tja le zato, da so naleteli na Amerikance in slednji so zdaj napadalci. Korejcev verjetno kmalu itak več ne bo, toda borba se bo v njih imenu vodila vnaprej.

Vojaški položaj je po vseh mogočih in nemogočih spremembah komaj še

V Avstraliji je poletje

Benalla, 23. 1. 1951.

Gospod urednik,

Najpreje se Vam najlepše zahvaljujem za poslano številko „Našega tednika“, katerega tu vsi z velikim veseljem sprejemamo in še z večjim veseljem prebiramo. — Da bodo pa tudi bralci „Našega tednika“ na Koroškem malo vedeli, kako in kje živimo, bi rada danes napisala nekaj o podnebnju v pokrajini Victoria.

Pokrajina Victoria je poleg Tasmnije sicer najmanjša pokrajina Avstralije, obsega pa najrodovitnejši del avstralske celine in je zato tudi najgoščeje obljudena. Ležina južno-vzhodnem robu Avstralije, ob stikališču glavnih prometnih prog pa leži glavno mesto Melbourne, ki šteje skoraj pol-drugi milijon prebivalcev in je drugo največje tržišče za volno v Avstraliji.

Izmed šestih držav, ki sestavljajo avstralsko skupnost, je Victorija po velikosti približno za tri Avstrije, prebivalcev pa ima malo manj kot tri milijone.

Januar in februar sta pri nas najbolj vroča meseca. Trava postane sedaj kar siva in se skoraj posuši, tako da ni videti nikjer nič zelenega. Največji sovražnik vsega rastlinja pa je tukaj „bushfire“ (izgovori bušfajr), to je ogenj. Tako je leta 1939 začelo v Victoriji goret in je gorelo 6 dni. — Ogenj je uničil cele pokrajine, veliko številno farm (kmetij), živali, gozdov in še celo 66 ljudi je pri tem izgubilo življenje.

V tem vročem letnem času samo en ogorek cigarete ali ena vžigalica lahko povzroči tak strašen požar. Pred kratkemu smo gledali v filmu, kako nastane tak požar. Ko začne goret trava, se kmalu vžgejo tudi drevesa, ki gorijo zelo hitro, ker vsebujejo gumijaste snovi. Dim je črn in se vali kar v oblakih, kar zelo otežuje in skoraj onemogoča gašenje. Zato imajo sedaj napravljene opazovalnice na visokih hri-

bih, da lahko vidijo po planjavah in po gozdovih.

Največkrat nastane ogenj zaradi ne previdnosti ljudi. Ljudje imajo namreč v mestih v Avstraliji navado, da še odpeljejo koncem tedna, to je ob „week-endu“ (izgovori uikend), ki traja od sobote opoldne pa do ponedeljka opoldne, na „picnic“ (izgovori piknik). „Picnik“ pomeni družabno gostijo na prostem.

V soboto popoldne se odpeljejo posamezne družbe ali družine z avtomobilom (tukaj imajo tudi delavci avtomobile) za en ali dva dni daleč kam na deželo. Tam si poiščejo primeren prostor za kuhanje. V zemljo izkopljejo najpreje primerno vdolbino, v kateri zakurijo ogenj. Kuhajo pa v glavnem samo čaj, brez katerega si tukaj sploh ne morete predstavljati življenja. Čaj mora biti pri vsaki jedi. Ostala jedila na „picnicu“ so večinoma hladna jedila, največ raznovrstne in zelo okusno pripravljene konzerve.

Ko po končanem „weekendu“ odhajajo izletniki spet nazaj v mesto, pogasijo ogenj z vodo ali pa ga zasujejo z zemljo. Velikokrat pa se je že zgodilo, da so izletniki ogenj premalo vestno pogasili oziroma premalo zasuli z zemljo in tako je nastal „bushfire“.

Kakor Vam je gotovo znano, so Avstralci veliki športniki. Za vsaki letni čas imajo svoj poseben šport. Sedaj imajo tekme z jahtami, plavalne tekme, tekme v skakanju v vodo, v veslanju itd. Še celo s posebnimi vrstami vodnih smučij tekmujejo na morju. Ob sobotah in ob nedeljah je zato na kopaljških ob morju na tisoče in tisoče ljudi.

Tako sem Vam za danes malo opisala nedeljsko življenje v Avstraliji. Drugič pa bom spet kaj zanimivega napisala o naši novi domovini.

Vsem bralcem „Našega tednika“ pošiljam prav lepe pozdrave iz daljne Avstralije.

Marta Z.

vredno z velikimi črkami označevati, ker že naslednji dan prinese prav nasprotno, kar danes izvemo. Zadnji teden so UNO vojaške sile dosegle dokaj uspehov. Da bi sovražnika prese-netile in ovirale, so se izkrcale globoko za sovražnikovo fronto, razdrle nekaj važnih postojank in oporišč ter se spet načrtno umaknile. Letalstvo UNO je prizadelo ogromne človeške izgube sovražniku (več deset tisoč vojakov).

Podoba je, da je korejsko bojišče bolj prepričljivo in poučno merilo moči med Vzhodom in Zapadom. To razmerje pa skušata oba nasprotnika obrniti v svoj prid v bližnji bodočnosti. Tukaj pa utegne Amerika imeti vendarle težje uteži na tehtnici.

Sestanki ameriških diplomatov

Ameriški diplomati v Evropi in na bližnjem Vzhodu so se v januarju in februarju sestali na vrsti sestankov v Parizu, Frankfurtu in Carigradu. Ti sestanki spadajo v okvir običajnih konferenc, na katerih izmenjavajo mnenje in pretresajo skupna vprašanja.

Načelniki ameriških veleposlaništev in poslaništev v vzhodni Evropi so se sestali v Parizu od 30. januarja do 2. februarja. Teh sestankov so se udeležili ameriški veleposlaniki v Moskvi, na Češkoslovaškem, na Poljskem, nadalje ameriška odpravnika poslov v Bukarešti in v Budimpešti.

Tem sestankom je predsedoval pomočnik zunanjega ministra George W. Perkins, ki je pozneje odpotoval v Beograd.

Drugi sestanek je bil v Frankfurtu od 5. do 8. februarja.

Sestanka ameriških diplomatskih zastopnikov v arabskih državah, ki je bil od 14. do 21. februarja v Carigradu, so se udeležili ameriški veleposlaniki v Kairu, v Atenah, v Ankari, v Teheranu, v Bagdadu, v Jiddi, v Izraelu in ameriški predstavnik v spravnji komisiji ZN za Palestino in posl. v Amanu.

Begunci iz vzhodne Evrope

Begunci iz desetih evropskih držav, ki so zdaj pod komunistično nadoblastjo, so se v Združenih državah ponovno posvetili delu za osvoboditev zaslužjenih narodov za železno zaveso. Pred tednom je v Filadelfiji priredil Narodni odbor za svobodno Evropo posebno slovesnost, na kateri je okoli 200 beguncev podpisalo „izjavo o osvoboditvi narodov srednje in južne Evrope.“ Med njimi je več bivših ministrov in diplomatov.

Izjava, ki so jo podpisali v rojstnem mestu ameriške izjave o neodvisnosti, pravi med drugim:

„Mi begunci iz Albanije, Bolgarije, Češkoslovaške, Estonske, Madžarske, Latvije, Litve, Poljske, Romunije in Jugoslavije zvesto združeni in enotni v misli na globoko trpljenje in visoke ideale naših rodni dežel in v stiku s svobodnim svetom,

želimo poslati blagovest zaupanja našim daljnim narodom iz velike ameriške republike, kjer imamo srečo, da lahko vidimo, kako se zbirajo sile svobode...“

Med podpisniki so med drugimi: za Madžare monsignor Bela Varga, za Ruse predsednik prve ruske revolucionarne vlade Aleksander Kerenski, za Čehe, bivši podpredsednik vlade dr. Peter Zankl, za Bolgare predsednik bolgarskega narodnega odbora dr. Georgij Dimitrov, za Poljake predsednik mednarodne kmetijske zveze in bivši predsednik vlade Stanislav Mikolajczyk, za Albance Nucj Kotta, za Estonce bivši zunanji minister Kaarel Pusta, za Latvijce bivši minister Julius Feldmans, za Litvance bivši litvanski zunanji minister P. Zadeikas, za Romune bivši ministrski predsednik general Nikolas Radescu in za Hrvate bivši podpredsednik jugoslovanske vlade in predsednik hrvatske kmečke stranke dr. Vladko Maček.

Po tej slovesnosti je govoril tudi predsednik univerze v Pelayvaniji Harold Stassen, ki je dejal med drugim: „Prišel bo dan, ko bo ta izjava svobode razstavljena v vseh prestolnicah teh desetih držav za železno zaveso.“

Glas iz Združenih držav

V dnevniku „Ameriška domovina — American Home“, ki izhaja v Clevelandu, je izšel kot uvodnik v št. 11 z dne 16. januarja t. l. članek, ki ima naslov: „Nemško izzivanje na Koroškem“ in ga v celoti objavljamo. Iz članka je razvidno, da se ne zanimamo za našo usodo na Koroškem mi sami, da imamo povsod po svetu prijatelje, ki rešitev našega vprašanja na Koroškem vidijo ne v zatiranju, ampak v pravično urejenih odnosih med obema narodoma.

Članek se glasi:

Ravno za božične praznike je prišla v Celovec vest, da je postavljen za deželnega šolskega nadzornika za glavne in ljudske šole g. Sacher, trd Nemeč. Prvi trenutek slovenski ljudje tega niso mogli verjeti, kajti to je udarec v obraz vsemu slovenskemu delu dežele, o katerem bi vsak pameten človek mislil, da ga Avstrija v svojem znanem sedanjem zunanem političnem položaju ne bo tvegala. Pa je vendarle res. Za deželnega šolskega nadzornika glavnih in ljudskih šol je imenovan Nemeč, ki ne razume obeh deželnih jezikov.

O tem, da je Koroška dvojezična dežela, tudi na nemški strani ni ugovora. V deželi je danes 107 tako imenovanih dvojezičnih šol. Tudi človek, ki nima neposrednega stika s šolo, se bo po tem imenovanju vprašal, kako bo novoimenovani deželni šolski nadzornik kos svoji vsekakor veliki in važni nalogi. Kako bo mogel paziti na to, da se nobeni izmed prizadetih narodnosti ne godi krivica? Vprašamo, ali ni imenovanje takega deželnega šolskega nadzornika že samo na sebi proti veljavni postavi o dvojezičnih šolah? Vprašamo, ali bo mogel novoimenovani deželni šolski nadzornik nepristransko ocenjevati delo učiteljstva in šolske uspehe na dvojezičnih šolah, če obvlada en sam jezik? Mar ni s postavitvijo takšnega deželnega šolskega nadzornika v živo zadeto tudi učiteljstvo na dvojezičnih šolah? Ali ni s tem zadeta v prvi vrsti moralna stran onega

delu učiteljstva, ki hoče tudi v bodoče vestno zadoščevati tako slovenski kakor nemški strani na dvojezičnih šolah? Oblast sama je z imenovanjem takšnega deželnega šolskega nadzornika ustvarila nevarnost, da se bo del učiteljstva, morda celo večina, odslej posvečal prvenstveno samo nemškemu delu na šoli, dočim bo slovensko zastavljeno? Pa ne da bi bil to eden izmed glavnih namenov postavitve deželnega šolskega nadzornika z znanjem samo nemškega jezika!

Čudimo se, kako je mogel g. Sacher, če je res šolnik, v danih razmerah sprejeti podeljeno mu nadzorniško mesto. Ali se kaj zaveda svoje moralne odgovornosti do mladine in njenih staršev, do učiteljstva in šole kot take ter končno do svojega naroda in države, če že na to, kako bo vse to spravil sam v sebi v sklad, ni prav nič mislil? Kako bo ta gospod stal pred slovensko šolsko mladino, kateri ne bo znal povedati besedice v njenem materinem jeziku? Vprašamo ga, ali kaj pomisli, kako bo v takih momentih v njegovi duši, če je pravi mladinski vzgojitelj? Ali dalje kaj pomisli na to, kaj se bo

v takih momentih dogajalo v nedolžnih dušah slovenske mladine?

Otrok mora ljubiti šolo, ki jo obiskuje, to je eden izmed bistvenih pogojev. Do otrokove duše se pride najlažje z ljubeznijo po njegovi materni besedi. V danih razmerah pa v koroški deželi to ne bo mogoče. Isto velja tudi za učitelja. Tudi ta mora ljubiti zaupano mu šolo, šolske otroke; nič manj kakor jih ljubijo njihovi starši. Zato pa tak učitelj tudi vse stori, da spozna dušo otroka in njegovega doma, njegovega jezika in njegovega naroda itd.

Obstoječa postavitve deželnega šolskega nadzornika za glavne in ljudske šole v koroški deželi je pedagoški nesmisel. Lepšega spričevala pred svetom si avstrijska prosvetna oblast ni mogla dati!

Slovenci, svobodni državljani Združenih držav ameriških, apeliramo v tej zvezi na predstavnike naše velike domovine v Avstriji, da se intenzivno zanimajo za postopek avstrijskih oblasti s slovensko manjšino, posebno na šolskem področju.

Carantanus-Americanus.

DR. MATIJA MURKO — 90 LET

Dne 10. februarja je praznoval v Pragi devetdesetletnico rojstva slovenski rojak in starosta slovenskega jezikoslovja, literarne zgodovine in narodpisja dr. Matija Murko, ki nekako veže s svojim delom slavistiko 19. in 20. stoletja.

Matija Murko je bil rojen 10. II. 1861 na Drsteli blizu Sv. Urbana pri Ptujju, v prleškem kraju kakor Miklošič in Vraz. — Po dovršeni gimnaziji v Mariboru in vseučilišču na Dunaju, kjer se je Murko pod vplivom Miklošiča posvetil študiju slavistike, je odpoštoval s podporo dunajskega vseučilišča v Rusijo, kjer je ostal skoraj dve leti. Po vrnitvi na Dunaj je postal kmalu profesor na univerzi, predaval je slovensko filologijo. Leta 1902 je postal profesor na univerzi v Gradcu, leta

1917 na univerzi v Leipzigu, leta 1920 pa na Karlovi univerzi v Pragi, kjer je prevzel stolico za južnoslovenske jezike in slovstvo.

Po svoji vpokojitvi leta 1932 je urejeval znanstveno revijo „Slavia“.

Znanstveno delo dr. Murka je izredno obširno. Izdal je večje število knjig, znanstvenih spisov. (Najvažnejši so — pisani v nemščini: Nemški vplivi na začetke slovanske romantike, Miklošičeva mladostna in učna leta, Zgodovina starejših južnoslovenskih literatur, Grob kot miza, Pomen reformacije in protireformacije za duhovno življenje južnih Slovanov). Številne so tudi razprave v raznih znanstvenih časopisih, pisanih v nemščini, češčini, francoščini, srbohrvaščini in slovenščini.

Tekme na Sojnici

Minulo nedeljo so bile VII. mednarodne skakalne tekme na veliki skakalnici na Sojnici pri Celovcu. Tekem so se udeležili zlasti celovski prijatelji zimskega športa v velikem številu, saj je bilo zbranih kljub slabemu vremenu okrog 5.000 gledalcev. Slabo vreme pa je vplivalo tudi na potek tekem.

Tekem se je udeležilo 47 športnikov iz Jugoslavije, Italije, Nemčije in Avstrije. Zlasti so gledalci bili navdušeni nad slovenskimi športniki iz Jugoslavije, ki so se odlikovali po svoji brezhibni držbi.

Zaradi slabega vremena (med dežjem je naletaval sneg) niso skakalci dosegli onih dolžin skokov, kakor so jih gledalci pričakovali. Skakalnica (zgrajena je po načrtih, ki jih je izdelal inž. Bloudek, projektant skakalnice v Planici in skakalnice v Št. Janžu v Rožu) je zgrajena za skoke do 65 m dolžine.

Uspehi tekem so sledeči:

1. Polda (Jugoslavija), dolžina skoka 50,5 in 52,5 metrov, število točk 205,6. — 2. Mežik (Jugoslavija), 51 in 48,5 m, 202,9 točk. — 3. Rizzi (Italija), 51 in 52 m, 200,1 točk. — 4. Schiffner (Salzkammergut), 48 in 52 m, 199,9 točk. — 5. Huber (Gornja Avstrija), 50,5 in 51 m, 199,2 točk. — 6. Moser (Koroška), 48 in 49,5 m, 198,6 točk.

Po točkah so dobili športniki iz posameznih dežel: Jugoslavija 596,4 točk in je tako na prvem mestu. Na drugem mestu je Italija s 591,8 točkami, Koroška s 574,1 točkami je na tretjem mestu, nakar sledita Salzburška in Nemčija.

PREGOVORI

(Na Daljnem Vzhodu)

Kitajski: Biti v dobrih odnosih s cesarjem pomeni biti v dobrih odnosih s tigrom.

Vojne so drage in izredno veliko stanje: cesarja oblast, mandarina denar, kulija pa življenje.

Zaradi lepih žensk izgubijo kralji prestol in lepe ženske morejo razrušiti kraljestva.

Japonski: Ako je riž drag, je človeško življenje poceni.

Ako hočeš s sulico zadeti, jo namoči v molk.

Kdor krađe denar, ga zapro, kdor krađe dežele, postane kralj.

Spisal: J. ŠIMON BAAR

GOLOBČEK

Poslovenil: ALOJZIJ NEMEC

ROMAN

4. NADALJEVANJE

„Da bo mir,“ je nazadnje oznanil Souček, „se zavežem, da bom od danes naprej molčal. V spalnici ne spreporim niti besedice; toda tudi vojak mora molčati, ne sme smrdeti kot medved. Hišni red velja za vse. Naj bo tiho in jaz bom tudi.“

„Izvrstno,“ so se smejali bogoslovci. „Začnimo torej!“ je slovesno oznanil Souček, se vlegel in potegnul pernico čez glavo. Prefekt je ugasnil luč, spalnica je utihnila. Toda še očenaš ne bi zmollil, pa so se že oglasili znani zvoki v Sochorjevem grlu, kakor bi se v njem prepiralo, ječalo, piskalo nekaj zagriženih sovražnikov, zlih duhov. Od trenutka do trenutka je bolj in bolj naraščalo, vedno glasneje je kлокotalo, vrelo, renčalo in škripalo. — Zdajci pa, kakor bi odrezal — je na mah prenehalo; slišalo se je le, kako se je vojak zganil, da je postelj pod njim začela, kako se je obrnil in šele čez hip znova začel svojo „uspavanko“. Ko je spet prehajal v najmočnejši fortissimo, je zopet nenadoma utihnil, nekaj zamomljal in se obrnil z boka na bok.

Ko se je stvar ponovila tretjič, se je zaskrbljeni Holoubek oglašil: „Vojak, ali se ti je kaj zgodilo?“ Namesto odgovora pa je Sochor smrdel naprej, kakor bi deske žagal. Pa je zopet tako nepričakovano v najmočnejšem zagonu utihnil. Holoubku ni dalo miru, otipal je svečko, zapresketal z vžigalico in šel posvetit k vojaku, kaj ga vendar vznemirja.

„Kaj mu je? Nekaj se mu je gotovo

pripetilo. Zdi se, da se vedno prebujajo.“ so bogoslovci dvigali glave iz postelj, najradovednejši pa so se napolili za Holoubkom. Sochorja so našli na postelji vznak ležečega z na pol odprtimi ustmi, z rokami pa je krčevito stiskal blazino, kakor bi se zanjo držal. Zdajci začne znova smrdeti, v grlu mu hrešči, v nosu piska, v ustih vre, dihanje se mu težko trga iz prsi; v tem pa se začne tudi pernica nategovati, počasi leze navzdol, že se mu je izmuznila iz rok, nato pa tiho zdrsula na tla. Vojak oči ni odprl, nehal pa je smrdeti, trenutek je z rokami tipal okoli sebe; ker ga je zeblo, je zlezl v dve gube in to je bilo tako smešno, da so ga tiho gledali in se pridružno smejali. Končno je otipal pernico, jo potegnul na postelj, se skrčil pod njo in nadaljeval svojo strašno pesem. Medtem pa je pernica kakor začarana začela znova lesti z njega, toda zdrsula z njega ni. Na hodniku so zadoneli koraki.

„Inspekcija!“ je nekdo siknil; Holoubek je v hipu upihnil svečko, bogoslovci so se razbežali, med vrati pa se je strogo oglašilo: „Kaj se godi tu? Zakaj ne spite? Pred kratkim je gorela luč!“ Podravnatelj je držal ročno svetliko v iztegnjeni roki nad glavo in se napolil med prvo vrsto postelj; stopal je hitro, trdo. Nenadoma pa je v nekaj zadel. Zdajci je sfrčala pernica z bližnje postelje, vojak se je na njej strašno vzpel in se s krikom: „Tako, ti mi jo vlečeš!“ vrgel na podravnatelja.

„Gospod, ali ste znoreli!“ je prav tako zavpil pozni gost, prestrašen in iznenaden od nepričakovane napada.

Sochor je spoznal podravnatelja in odrevenel, pa je tudi Souček, odrevenel od groze, ker je pozabil pravočano spustiti konec napetega tankega motvoza, ki je z njim vlekel pernico raz vojaka. Podravnatelj je zadel ob napeto vrvco, nova nesreča je bila gotovo

va. Zdaj — v tej zmedi — je Souček sicer vrgel motvoz proč, ne ve pa, če ga je vrgel srečno na drugo stan... Pa to prekmalu zve, ker bištri podravnatelj že sveti z lučko po tleh: „V nekaj sem zadel, to sem čutil, — aha — s tem je vse pojasnjeno. Dobro, gospodje, jutri bo za to več časa, gospod ravnatelj vam bo razložil.“ Konopec je odnesel in ga kot „corpus delicti“ vtaknil v žep modrega plašča in skrajno razdražen odšel.

Součka se je na postelji polastilo občutje obsojenca pred usmrtitvijo. Nekaj časa se je od strahu in groze potil, potem pa ga je tresel mraz, kot bi ga z vodo polil. Zdelo se mu je, da leži na Prokrustovi postelji. Bolšal je v temo, toda nobena zvezda nade mu ni zasvetila od nikoder. Mrka tema, gosta, da bi jo lahko rezal, in težka kakor mora je pritiskala nanj in ga dušila. Zgolj blede, strogo ravnateljevo obličje se mu je v presledkih prikazovalo pred preplašenimi očmi. Da, ravnatelj! To pot gotovo ne odjenja, že zaradi tega ne, da reši svoj ugled, svojo doslednost. Čeprav ga bo Souček s sklenjenimi rokami prosil, da bi se umiril, da bi mu prizanesel. Le mignil bo z rameni in odgovoril: „Rad bi, iz srca rad, toda ne morem. Gre za moj ugled, iz pedagoških ozirrov ne smem odpustiti. Odpuščeni ste, kakor sem rekel; recite slugi, kam naj odpelje vaš kovček. Talar in pas boste pa tu pustili.“

In kaj naj počne Souček? Kam naj se obrne? Kam naj gre? Česa se loti? Lotevale so se ga obupne misli, ki jih je pa odganjal, toda porajale so se takoj nove, še hujsje in mu parale srce.

Kaj bo doma? Oče! Mati! In sestra! Ne, domov očitvidno ne sme, ne more. Končno pa se morda prezgodaj straši. Pri činu ga niso zasačili, Tovariši so pač videli, gledali so, kako izpod njegove odeje drži motvoz in vleče raz

vojaka pernico, kako se z njim igra kot mačka z miško. Mogoče bi z njimi spregovoril, jih prosil in sum kako odvrnil od sebe. „In ga zvrnil na drugega, kaj?“ se je v Součku takoj oglašila vest.

„Ne, tega nikdar!“ je možato pribil. „Naj se zgodi, kar se zgodi, krivde ne bom valil na nikogar, klečeplazil pa tudi ne bom. Ko mi dokažejo in me izključijo — pojdem. Svet je velik in širok! Kar bo, bo! Bog me ne bo zapustil!“ In v teh mislih je končno proti jutru zaspal.

Ko so se zjutraj po molitvah, premišljevanju in po maši vsipali bogoslovci kakor slap iz kapele v drugem nadstropju po lesenih stopnicah v obednico v pritličju, se je k Součku nenadoma prirnil Holoubek: „Čuk, povej mi resnico, kako dolg je bil motvoz? Veš, videl sem samo tisti kos med posteljama; ali ga je še mnogo ostalo v roki?“

„Ah, seveda, celo klopko ga je bilo. Ne boji hud, prav tvoj motvoz je bil. Vzel sem ti ga iz pulta. Gotovo bi ti ga bil vrnil, toda zdaj ne vem, če me še kdaj srečaš v semenišču ali na tem svetu.“

Holoubek se je veselo, razigrano nasmešnil in takoj nepričakovano goreče nadaljeval: „Zdaj mi pa obljubi, da se ne boš oglašil. Naj se zgodi, kar hoče, da boš na vse molčal.“

„To ne bo dosti zaleglo, izključijo me brez priznanja.“

„Obljubiš? Hitro, hitro!“ je silil Holoubek, kajti stopnic je zmanjkovalo, obednica se je približevala, njuna sedeža pa sta bila daleč narazen.

Souček je prikimal. Holoubek ga je pa prehitel in se pomešal med druge.

Pastoralistom zajtrk danes ni dišal. Čakali so sodbe in vedeli so, da bo stroga, toda take niso pričakovali. Vedeli so, da je ravnatelj po osmi nekam odšel, zanesljivo so dognali, da se je

Kaj pravi sv. Cerkev?

Spoznali smo mišljenje in zadržanje Kristusa in njegovih apostolov, zlasti sv. Pavla, do lastnega naroda; iz vsega njihovega življenja in ravnanja, pa tudi iz njegovih besedi odseva vdanost in zvesta ljubezen do naroda, katere mu so pripadali po rojstvu. Tako je mislila in učila tudi katoliška Cerkev skozi vsa stoletja. Saj tudi ni drugače mogoče, kajti v Cerkvi živi naprej in deluje skrivnostno Kristus, njen božji Ustanovitelj.

Da mora Kristusova Cerkev vse narode in njihova dobra svojstva (lastnosti), posebno njihov jezik spoštovati, ljubiti in čuvati, ji je že na dan ustanovitve, t. j. na binokostni praznik, v Jeruzalemu razodel in nujno na srce položil sam sv. Duh. Kako beremo v Apostolskih delih, 2. pogl.? „Prikazali so se jim (apostolom) jeziki kakor plameni in se porazdelili in ostali nad slehernim po eden. In napolnjeni so bili vsi s sv. Duhom in so začeli govoriti v drugih jezikih, kakor jim je dal Duh izgovarjati... Ko je nastal ta glas, se je zbrala množica in se zavzela, ker jih je vsak slišal govoriti v svojem jeziku. Vsi so strmeli in se čudili, govoreč: „Glejte, ali niso vsi ti, ki govoré, Galilejci? Kako da mi slišimo vsak svoj jezik, v katerem smo se rodili...“

Po tem razodetju sv. Duha je bila Cerkvi za vse čase jasno načrtana pot, kako naj ravna z narodi, da naj namreč spoštuje in čuva njihovo narodno samobitnost, zlasti jezik, ga upošteva pri oznanjevanju Kristusovega nauka in naj dobrohotno podpira vsa kulturna prizadevanja narodov, ki so v soglasju z božjo razodeto resnico in vzornimi postavami. Iz tega duha Kristusovega je n. pr. rimsko-katoliška Cerkev ob času sv. Cirila in Metoda krščanskim in slovanskim narodom celo dovolila rabo maternega jezika pri bogoslužju in se z vso avtoriteto zavzemala za ohranitev te pravice proti nekaterim ozkosrčnim nasprotnikom druge narodnosti, ki so Cirila in Me-

toda radi tega v Rimu zatožili kot krivoverca. Iz cerkvene zgodovine, starejše in novejšje, bi se dalo navesti nešteto odredb cerkvenih oblasti, ki nalagajo duhovnikom dolžnost, da se poslužujejo v dušnem pastirstvu posameznih narodnosti njihovega maternega jezika. Tako n. pr. določa tridentinski cerkveni zbor sredi 16. stoletja in sicer s poudarkom. Poučna za naše razmere je naredba, ki jo je izdal že leta 1426 papež Martin V. za škofijo Ermland na Pruskem, kjer so poleg Nemcev bivali še verniki staropruske (slovanske) narodnosti. Papež je določil, da se smejo fare, v katerih ljudstvo govori nemško in prusko, podeliti samo takim duhovnikom, ki popolnoma znajo oba jezika. Najnovejši cerkveni zakonik predpisuje bogoslovcem, bodočim duhovnikom, da se dodobra naučijo latinskega in maternega jezika.

Prav posebno nas seveda zanimajo izjave in ravnanje sedanjega vrhovnega poveljarja katoliške Cerkve, papeža Pija XII. Že kot kardinal in državni tajnik Pija XI. je leta 1936 pisal predsedniku francoskega socialnega tedna približno takole: Naloga krščanske vere je, da goji in poudarja to, kar je vsem narodom skupnega, namreč nadnaravne dobrine božje resnice in milosti, s tem narode zbližuje in povezuje med seboj. S tem pa ni rečeno, da hoče Cerkev posebnosti raznih narodov nivelirati, t. j. izenačiti in pohenotiti, torej po našem en narod drugemu izenačiti, ker bi bilo to proti naravi. Kajti Bog in njegova milost narave ne razdira in uničuje, temveč na njej gradi in jo oplemenituje.

Kot papež je Pij XII. med vojno povzdignil svoj glas za priznanje pravic malih narodov in narodnih manjšin, zlasti pravice do svobodnega kulturnega razvoja; dejansko priznanje teh pravic je označil kot nujno zahtevano pri obnovi Evrope. In ali se ni prav pod njegovim vladanjem, v svetem letu 1950, lepo pokazalo, da Cerkev kot

prava mati z isto ljubeznijo objema vse narode in jih smatra kot enakopravne člane velike božje družine? V Rim, v središče krščanstva, so prihajali katoličani in tudi nekatoličani vseh narodnosti in v rimskih cerkvah molili in prepevali vsak v svojem jeziku; med drugim je bila tam tudi slovanska služba božja po vzhodnem obredu v staroslovenskem jeziku. Sv. oče je sprejel zastopnike vseh narodov in jim govoril v njihovem jeziku, slovanskim romarjem v slovanskem jeziku. Baš Pij XII. je v svoji širokogrudnosti razveljavil staro pravilo, po katerem je bila večina rimskih kardinalov italijanske narodnosti. S tem je pač hotel pokazati, da Cerkev Kristusova ne po-

zna privilegiranih narodov, njej so vsi enakopravni.

Iz zadržanja Kristusovega, sv. Pavla in Cerkve pač jasno sledi, da je nekaj naravnega in zato pravno dobrega, ostati zvest narodu, iz katerega si izšel, s katerim te vežejo krvne vezi, katerega duševnost in jezik kot najpopolnejši izraz narodove duše si prevzel kot dediščino. Pa tudi to trdno stoji, da ima narod ali narodna skupina tam, kjer je strnjeno naseljena, naravno pravico do tega, da sme gojiti svoj jezik in vsa svojstva, ustvarjati in večati kulturne dobrine in jih posredovati zarodu; da se torej mora dati možnost svobodnega kulturnega razvoja. O tem pa prihodnjic.

Slovenci na Holandskem

V najjužnejši provinci dežele, v Limburgu, stisnjeni med nemško in belgijsko mejo, živi nad 1000 Slovencev. Prišli so tja povečini v letih 1924 do 1928, nekateri tudi že prej. Pred vojno je bilo tukaj približno 3600 Slovencev, po vojni so se nekateri vrnili. Večinoma so rudarji, ki si globoko pod zemljo služijo svoj vsakdanji kruh, nekaj pa jih je tudi v svobodnih poklicih.

Slovenci imajo tam tudi svoja katoliška društva sv. Barbare, ki je patrona rudarjev. V Heerlerheide obstaja tudi pevsko društvo „Zvon“ in slovenska igralska družina.

Letos praznujejo Slovenci več jubilejev. 40 letnico mašništva opravlja preč. g. Teotim, holandski duhovnik, ki se je priučil slovenščine, da že 25 let pastiruje med Slovenci.

Slov. kat. društvo sv. Barbare v Heerlerheide-Brunsum praznuje 25 letnico svojega obstoja, društvo „Zvon“ pa svojo dvajsetletnico.

Dne 21. januarja so imeli Slovenci koncert božičnih pesmi v Niew Ende, katerega je priredilo društvo „Zvon“.

Dne 4. marca sledi otroška prireditel, kjer bodo imeli starši priliko videti uspehe slovenske šole.

Za veliko noč bo pelo pev. društvo „Zvon“ na radiu Hilversum.

Na belo nedeljo bo dan „Naših očetov“.

Koncem julija pa bo „Slovenska razstava“ in glavna jubilejna prireditel, kjer pričakujejo obiska tudi od zunaj.

V tem kratkem poročilu vidimo žilavost rojakov v tujini, ki imajo ob težkem vsakdanjem delu tudi zadosti smisla za kulturno delo, ki jih povezuje v slovensko skupnost.

Rož'ce, kje ste...

Rož'ce, kje ste, ptičice?
Vas pregnala zima je! —
Srce cvetja si želi...
Mrzle dneve in noči
Molče trpi...

Srce moje, kaj bi b'lo,
Če cvetlic za-te ne bo...
Da na grobu bile bi,
Ko v hladni zemljici
Počivaš... ti...? —

Ko pomlad bo, ljubki maj,
Ptički pridejo nazaj!
Vse bo mlado... in krasno! —
Kak' pa grenko — žalostno,
Ko b' te ne b'lo! ...

Valentin Polanschegg

Zvedeli so, da so se takoj potem sešli v njegovi sobi oba podravnatelja in vrnil šele po deseti uri s škofijstva. spiritual in da se še sedaj tam posvečujejo. Na hodniku postavljena straža je okoli podnavanjstih planila v učilnico z novico: „Sem gredo! Vsi gredo sem!“ Ves letnik se je sočutno ozrl na Součka. Ta je pod težo pogledov sklonil glavo, v duši pa mu je gorela edina želja: „Ko bi bilo že vsega konec.“

Ravnatelj, spiritual in oba podravnatelja so šli skozi dolgo učilnico, ustavili so se spredaj pred prvimi pultom pod križem in ravnatelj je z glasom kakor z žalostjo zastrtim velel: „Sedite, gospodje!“ Hipec je počakal, da so stoli nehali ropotati, potem pa takoj nadaljeval: „Že nekaterikrat sem vas svaril, vas prosil, da pustite pouličnost, ki ne sodi med te zidove — in ne pristaja bodočim duhovnikom. Komaj nekaj mesecev vas loči od ordinacij, vi pa namesto da bi naše svete, ki smo hoteli z njimi samo dobro, vzeli resno in upoštevali, ste snoči storili dejanje, ki bi se moglo zgoditi morda v vzdušju kasarn, nikdar pa ne bi smelo priti do tega v semenišču. Mera je zvrhana, potrpljenje izčrpano. Prevzvišeni gospod škof je blagovolil ukazati, da bi krivca v dokaz, da nismo grozili tjavdan in da vas mislimo resno vzgajati, zadela najstrožja kazen, to je, da bi bil takoj izključen iz semenišča. Pričakujem, da nam prihrani mučno preiskovanje in se sam zglesi, da takoj vstane in gre na hodnik; kajti, kar nameravam še povedati, se nje-ga ne tika več, z njim se pomenim v ravnateljstvu.“

Med grobno tišino je zaropotal stol in dvoje nog se je težko oprlo na pod. „Ah, Souček, nesrečni Souček vstaja,“ so si mislili in zaprli oči, ki so vanje silile solze, da ne bi videli žalostne slike.

„Kako, vi gospod Holoubek?“ je ravnatelj prestrašeno sklenil roke.

„Da, jaz.“ je mirno in glasno priznal

Holoubek in sklonil glavo, ostali pa so na mah stegnili vratove in dvignili glave, v začudenju odprli usta, in čudo, da jim niso oči stopile iz jamic.

„Žid! Glej, žid je to storil. Zdaj jo bo pa izkupil. Ubogi žid! Kdo bi si bil mislil,“ in skoraj vsi so se spričo naglega, nepričakovane preobrata smejali.

Edini Souček je sedel, kakor bi imel oči prikovane v umazana tla, nekaj ga je dvigalo pokonci in sililo, da bi zakričal: „Ne, ne verujte mu! Nedolžen je! Žrtvuje se! To ni golobček*, ampak jagnje ki prostovoljno prevzema in sebi nalaga moj greh. Jaz, jaz sem tisti grešnik.“ Toda ne dvigne se, ne kriči, le sapo pridruže in posluša, kako donijo odločni Holoubkovi koraki proti vratom in kako šele za vrati utihnejo.

Predstojniki stojijo strašno zmedeni; razočaranje in začudenje se jim odraža z gladko obrhiti obrazov, toda le za hip. Prvi se je znašel ravnatelj: „In ko bi bil sam glavni prefekt ali moj rodni brat, mu ne morem pomagati. Gre enkrat za vselej za svarilen zgled, za opomin, ker drugače ne izkoreninim iz vaših vrst pobalinstva, in se ne navzamete resnosti, ki pristaja tako častitemu stanu, ki ste se mu posvetili,“ se je še hitro izkričal, toda glas mu ni zvenel več tako trdo, čutiti je bilo, da se k temu sili, da mu je spodletel njegov načrt, da se je ušel v računih. Predstojniki so odšli in izvidniška straža je sporočila, da so vzeli Holoubka in ga vedli v ravnateljstvo.

K obedu je sicer prišel, toda molčal je ko grob. Tudi nad pastoralisti je ležal dušljivi oblak; nižji letniki so slutili, da se je nekaj zgodilo, zaman pa so si belili glave, zaman so skušali odkriti resnico.

Ob tem času tudi prevzvišenemu gospodu škofu na dvorcu ni teknilo ko-

* „golobček“ je češki „holoubek“; od tu tudi naslov našemu romanu

silo. Na ravnateljstvo prošnja je obljubil, da pride drugi dan v semenišče pokarat svoje bodoče duhovne sinove, da jih opomni k večji resnosti in natančnejši pokorščini. Srečen je bil, če je mogel koga pohvaliti, potolažiti, koga odlikovati, toda vedno ga je zelo vznevoljilo, kadar koli so ga okoliščine prisilile, da je moral koga karati ali celo kaznovati in tako strogo kaznovati kakor je izključitev bogoslovca iz zadnjega letnika.

„Kaj neki naj začne? Kam se obrne? Cela štiri leta je izgubil,“ je tožil svojemu tajniku pri mizi.

„Prevzvišeni, že mnogokrat je bil posvarjen, sodba je pravična,“ si je drznil ugovarjati strogi ceremoniarj, ki je sedel ob škofovi levisi.

„Pravična, bržkone pravična,“ je prikimal škof, toda koncem koncev mladi smo bili nekoč vsi in sleherni od nas hrepni bolj po božjem usmiljenju akor po pravičnosti. No, bomo še videli. Na katero uro je določen obisk?“

„Jutri popoldne ob treh.“

„To bi moglo biti že prepozno — pojdem takoj danes ob treh,“ je odločil škof in okrenil pogovor v drugo smer.

Natančno, ko je udarila ura tri, je kočijaž zazvonil pred semeniško vratarjo in trije močni sunki z zvoncem na hodniku se naznanili vsemu domu obisk prevzvišenega gospoda škofa in povzročili zmedo v vseh kotih.

„To je škof,“ je ravnatelj takoj dvignil glavo od zvitka listin z napisom „Jožef Holoubek“ in stekel na hodnik.

„Najbrž bo gospod škof,“ je pomislil gospod spiritual, „prišel je kakor bi ga klical,“ ter se tudi on hitro napolnil k stopnicam.

„Prevzvišeni gospod škof,“ je osupnil podravnatelj, kateremu na ljubo se je prav za prav ves dogodek tako zapletel in narasel; iskal je rdeči doktorski bilet.

„Naš gospod škof,“ so se vzradostili bogoslovci, zato ker je vsak njegov

obisk nezmotno pomenil zboljšanje obeda ali večerje.

Le Holoubek je klečal pri svojem kovčku in skrbno vlagal vanj knjige, obleko, perilo in razne drobnarije, ki jih je znesil iz svojega pulta v muzeju in iz skrinjice v spalnici.

Zvonček je sicer tudi Holoubek slišal, vedel je, kak obisk naznanja, pa si je mislil: „Mene se več ne tiče, jaz sem izključen bogoslovec, na večer slečem talar, ga odnesem gopodu ravnateljstvu, poprosim ga za listine, sluga mi odpelje kovček na postajo in z nočnim vlakom se odpeljem domov.“ Še je razpredal svojo življenjsko usodo — ko ga nenadoma zmotijo: „Žid! Holoubek! Si kje tu?“

Bil je spoten vojak — Socher. Prišel je sem za njim v mravno shrambo za kovčke.

„Kaj pa se je zgodilo?“ se je mirno oglašil Holoubek in naprej tlačil v kot nepokorne knjige, da bi dobil v kovčku več prostora.

„Prevzvišeni te želi — prevzvišeni gospod škof želi s teboj govoriti, gospod ravnatelj me pošilja.“ — Souček je pravkar pri njem,“ je bruhal vojak iz sebe.

„Takle pred gospoda škofa vendar ne morem,“ se je Holoubek nasmehnil, vstal in stopil pred Sochorja v zaprašenem in povaljenem talarju brez pašu in kolarja.

„Krtiče imam že v kovčku — posodi mi svoje, ali pa čakaj, tako bo bolje —“ in vrgel je talar raz sebe, si hitro pripel nizek, čist ovratnik, k nje-mu črnega metaljčka, oblekel suknič in šel ne kakor bogoslovec, ampak kot študent. Znova si je bil že kupil svojo bivšo študentsko monduro, da mu domov ne bi bilo treba iti z golim vratom, kakor bi bil izpod vislic ušel. Talar je sprasil, ga vrgel preko roke in počasi stopal proti ravnateljstvu pisarni.

(Dalje prihodnjic)

Pri nas na Koroškem

CELOVEC

Nedeljska služba božja za naprej zopet ob pol devetih v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse. Popoldne ob štirih blagoslov.

OPOZORILO PEVCEM

Vse pevke in pevce opozarjamo, da je pevska vaja vsak torek zvečer ob 20. uri v Mohorjevi hiši na Viktringer Ringu št. 26, v sobi št. 4.

Pridite vsi in točno ob označeni uri.

PROSVETNI VEČER V CELOVCU

V soboto dne 10. marca bo ob 20. uri prosvetni večer v Mohorjevem domu. — Na ta večer opozarjamo vse prijatelje slovenske prosvete v Celovcu z vabilom, da se večera za gotovo udeležijo.

Star ZLAT in srebrn denar kupujem po najvišjih cenah. — URE in poročne prstane dobite pri meni zelo poceni

F. KARNER - URAR
CELOVEC - BURGGASSE 8

ŠMARJETA V ROZU

S preprosto pustno prireditvijo je nudila farna mladina faranom na pustno nedeljo par trenutkov veselega smeja. „Gospodično Rezi in barvilo“ so igrala dekleta, fantje pa so se pokazali s prizorčkoma „Pred sodnikom“ in „Zenin Miha“. V prvem nastopu so se korajžno odrezali. Vmes so bile vpletene šaljivo-poučne pesmi, n. pr. Lani sem možila se... Naš maček je ljubko imel... Za vasjo je čredo pasla... itd.

Vsaj eno poroko smo pa le doživeli v tem kratkem pustu. Struger v Zgor-njivasi je peljal Boltejevo Katarino pred poročni oltar podružne cerkve sv. Tomaža. Po poročni sv. maši je sprejela gostoljubna Strugerjeva hiša svate pod svojo streho. Ob domačnosti domače pesmi je popoldne hitro minulo. Se v noč so ostali svatje zbrani, pri odhodu pa želeli novemu paru srečo in zdravje in božji blagoslov! Pridružujemo se tem voščilom vsi in želimo, da ostanje Strugerjeva hiša tudi pod novim vodstvom verna in domača, zvesta cerkvi in svojemu narodu!

Šmarješka farna mladina priredi v nedeljo, dne 25. februarja ob pol 3. uri popoldne pri Cingelcu na Trati igro „Roka božja“. — K prireditvi vsi iskreno vabljeni!

ŠMIHEL NAD PLIBERKOM

V torek smo ob lepi udeležbi sorodnikov, znancev, prijateljev vaščanov in faranov spremljali k zadnjemu počitku Matevževega očeta iz Šmihela. Rajni Matevž Malej je bil rojen dne 1. septembra 1877 v pliberški fari, dne 21. aprila 1913 se je poročil z Marijo Paternuž. Žena Marija Malej roj. Paternuž mu je umrla leta 1944 v Ce-

tve. Njegovega žitja nisi opazil med nami. Pač pa si ga videl vedno pri delu, lep red in snaga okoli hiše, to je zrcalo njegovo. Vedno bolj je pešal, moči so pojemale, močna španska je hitro napravila konec njegovemu življenju, komaj tri dni je bil bolan. Mešani cerkveni zbor mu je zapel na domu in ob odprtem grobu zadnje žalostinke v slovo ter ga je spremljal s psalmom „Usmili se me, o Bog“ na zadnji poti.

Od rajnega očeta so se poslovili domači g. župnik in ga nam stavili za zgled pri izpolnjevanju krščanskih dolžnosti. Rajni oče naj počiva v miru! Malejevim pa naše sožalje!

PODJUNA

Če greš v zadnjem času po Podjuni malo okrog, vidiš nekako čudno zadržanje naše javnosti napram slovenskemu življenju. V Bistriški občini vidiš krajevne napisne deske, ki so nanovo poslikane. Tiste slovenske napise, ki so jih svojčas z apnom pobelili, so zopet odkrili in jim dali lep napis. Ponekod so ostale stare deske, pa napis je ostal kakor je bil, neodkrit. Bereš samo nemški napis. Drugod zopet lepo obadva napis složno, kakor pač tudi mi složno živimo s svojim nemškim sosedom.

V dobrolski občini tam so postali že bolj moderni, so tudi dalj od jugoslovanske meje, v njih občino prihaja že več tujcev letoviščarjev in tu mora imeti ves okraj svoj nemški značaj. Zato vidimo čisto nove deske, table nanovo narejene, stare so zažgali, ker tam bi človek še lahko čutil, da je nekada bilo tukaj slovensko napisano, da tukaj živi slovenski rod. Zato staro proč, novo sem, da se gladko bere: Ortschaft Pudab, Gemeinde Eberndorf, Bezirk Völkermarkt, ali Hof, Eberndorf, Völkermarkt.

V Šocijanski občini tam so, mislim, istega mišljenja. Uradni napisi nem-

Priljubljeno „Pratiko“
za navadno leto 1951
dobite pri Družbi sv. Mohorja
v Celovcu.
STANE 2.— šilinga

ški, če je gospodar sam napisal še okorno ali bolj spretno po slovensko zraven na drugi deski, potem se to sicer trpi, dasi bi se dalo oboje lepo okusno napraviti skupaj, kakor bi se to spodobilo za občino, ki ima toliko tujskega prometa in toliko denarja za druge tujske prometne zadeve. Ali pa sploh občina ne napravi nobenih napisov, da more ubogi tujec vpraševati, kje je sedaj in kak čuden kraj je tu, da ljudje govorijo njemu tuj jezik, ki ga ne razume, potem morda reče še neokusno: „Hört mit eurem windischen Geplapper auf!“ Treba bi bilo samo še Hitlerjevih napisov: „Kärntner, sprich Deutsch!“ In vedel bi, da je tukaj slovenska zemlja, kajti v rajhu nikoli niso pisali: „Deutscher, sprich deutsch!“

Kdaj bo naša deželna vlada pokazala, da je v resnici pripravljena dati take odredbe, da bo ustrezno obema narodoma na Koroškem? Zakaj naj se samo kriči, da imajo vse pravice, nikjer pa teh pravic ne občutiš in tudi nikjer ne vidiš. Misel je pač, da se mora slovenski živelj zatreti na Koroškem in se ne sme kje pokazati, da tukaj živijo Slovenci.

Naj bodo povsod dvojezični napisi na Spodnjem Koroškem!

STRPNA VAS

V sredo, 14. februarja smo spremljali k zadnjemu počitku Hotimovo mater. Rajna Terezija Obertauč, rojena Rižner, je bila rojena na Proboju pri Dobajcu v žitarski fari, dne 29. oktobra 1873. Z 29. leti se je poročila s 37 let starim Ignacijem Obertauč. Dne

18. februarja 1940 je umrl oče Ignacij Obertauč in je mati gospodarila do svoje smrti sama. Zadnja leta pa je bila priključena na bolniško posteljo.

Huda in zahrbtna bolezen, rak, je razdejala njeno moč in njeno zdravje. V zadnjih mesecih je hudo trpela. Bog se je je usmilil in jo rešil njenega trpljenja. Svojo bolezen in starost je prenašala tem težje, ker je že več let trpela na naglušnosti. Cerkevni zbor ji je zapel zadnje žalostinke v slovo. Gospod župnik so spregovorili materi zadnji pozdrav ter jo nam vsem priporočali kot vzgled potrpežljivosti v trpljenju, ko tako neradi kaj potrpi.

V grobu svojega moža je našla svoj zadnji počitek tu na svetu, tam v večnosti pa upamo veselo svidenje s svojim možem. Rajna mati naj počiva v miru. Čudejev in Hotimovim pa naše iskreno sožalje!

KOPANJE — RUTE — LOČE

Nekaj odlomkov iz naše predpustne ropotarnice.

Letošnji predpust je bil tako kratek, da je marsikateremu kandidatu s položnim zrelostnim izpitom za sv. zakon zmešalo štrene. Srčna želja „pa bom kajžico spuvu in ženko dubu“ se ni uresničila in je preostala zgolj tolažba: „Pa prihodnje leto, če Bog zdravje da in če tička ne bo spet odletela ali cvetka ovenela.“ Pa tudi tej ali oni

Ura pri strokovnjaku kupljena je zmiraj točna

Walter Gaggl

Beljak - Villach, Hauptplatz 11

Mojci se niso uresničile sladke sanje: „sinoči nič, davi nič, nisem nič spala, zmiram koj žinjava, kdaj se bom udala.“ Pa kaj hočemo, vse je odvisno od sreče, sreča pa je opoteča in tako tudi kjerkrat kdo zdihuje po: „Oj ti preljudi led'k stan!“

Ženitna posredovalnica bi ne bila odveč; lažje bi zbirali po načelu „gliha vkup štrih“. Ja, naš atej so se lahko znenili, ko so koj mamo vzeli, jaz jo pa moram šele iskati in danes, ko so tako zbirčne, meutk in vse dotej silijo, kakor da bi tadle zgolj v sienci ležale.

Včasih je luštno blo, zdaj pa ni več tako, tičice še kar lepo pojo, rožice tudi lepo cveto, al' najine l'biezni gvišno kmalu konec bo, potem pa zopet fletno bo...

„Rajši bom sama ostala, suhe zemlje ribala, akor pa jemala čemro, mežo ali cverglina.“

„Ja, če bi šel kakor jazbec v zimski brlog, toda imeti ženko še pozimi na glavi, ko po kolinah otepamo, hm, to pa ni rentabilno.“

So pa fantje ljubeznivi, so pa tudi zapeljivi cvč obvečvajo, kajže puvažo — kakor Noe barko...

Ženitev je bila včasih pravcati hantou; srce ni imelo besede. Sicer tudi še danes, v dobi svobodnega koprnenja bolj ulieče prepelica s kajžo, četudi iam kraljična nmau cvč špicaste roje. Zbirčnost je kakor neozdravljiva bolezen in morda ima tudi svoje muhe. Enemu ni požinji kratka janka, drugim je zopet dolga janka napoti!

Naj bo stara al' pa mlada vsaka ima možija rada in vsak je rad spravljen, da ni napoti na stara leta drugim. Da je pa v zakonskem stanu dro fletno, o tem nihče ne dvomi, če pa kdo ne verjame, naj pa pobara njo, ki pravi, da pri mamci čič v fletno ležati, odkar ima moža.

Pravijo, da je največ zlobnih jezikov tam, čier je mraz, najdaljše pa da ima-

TRGOVSKA HIŠA

Hans Brunner

Celovec-Klagenfurt, Priesterhausgasse

Riž 1.a . . . kg 6-60 S
Sladkor . . . kg 7- — S

jo tam, čier je največ snega, slednji pa trdijo, da teh prav nikjer ne primanjkuje. Naj bo tako ali tako, brez teh tudi ne bi bilo nič, pošta pa tudi

samo enkrat tedensko pride k nam. Radovedni pa smo vendarle, kako bo na sodni dan, kje bodo namreč stali opravljalci, kje oni z najdaljšimi jeziki in ostrimi zobmi, kje hinavci, farizeji in oni, ki imajo svojega bližnjega najraje ko čutijo denar; kam bodo postavili ta preveč hčne, zapeljivce, in v kateri kot one, ki včasih čriez ojnice poskočijo in — če se bodo res zlobni jeziki kot prvi pogrezni v peklenko brezdno, ker so navadno le-ti krivi vseh domačih preprirov v tej solzni dolini. T. P.

LEPENA

Samo na kratko odgovorjam, na dopis iz Lepene v 5. številki „Našega tednika“ z dne 31. januarja, da ne bo kdo mislil, da je lovca že volk požrl.

Moj namen ni bil in tudi sedaj ni zagovarjati graščake in veleposestnike. Hočem samo razbliniti trditve in propagando o lovskih tatovih, saj je to le gola domišljija, da bi bila v tem kaka romantika. Tudi jaz dobro poznam borbo kmečkega ljudstva za „staro pravdo“, saj sem tudi sam iz preprostega ljudstva, živim vse življenje med preprostim ljudstvom in so mi zato njegove težnje in misli ter navade dobro znane. Zato pa morem s poudarkom zatrditi, da ne morem odobravati zagovarjanja in propagande za lovske tatove, ki le niso nič drugega kakor navadni tatovi. Saj vsak pošten človek ve, da je lovska tatvina kaznivo dejanje. To dejanje kaznujejo povsod, po vseh deželah, tudi tam, kjer ni graščakov in veleposestnikov.

Nikakor ne more držati in ne drži, da bi bila lovska tatvina podedovana šega slovenskega naroda. — Ako pomislimo samo na številne umore, ki so jih krivi lovski tatovi, nam že samo to mora vlti prepričanje, da je to nekaj slabega, česar nobeden ne bi mogel in ne smel zagovarjati.

Vse to in še mnogo drugega proti lovski tatvini in proti divjim lovcem si upam javno povedati, kakor tudi javno zavračam vsako propagando v prid divjim lovcem.

F. Eržen

Pripomba uredništva: V dopisih iz Lepene smo dali prostor v našem listu, da bi mogel vsak povedati svoje mnenje o divjih lovcih. To je — dokler so ti dopisi v dostojnih merah — tudi edino pravilno in dokaz demokracije. Ni pa še s tem rečeno, da se uredništvo izjavlja za enega ali drugega dopisnika. Vsak bralec naj si sam po svoji pameti napravi svojo sodbo o pravilnosti enega ali drugega. — Z gornjim dopisom pa zaključujemo dopise o divjih lovcih.

GORENČE

Že leta in leta govorimo pri nas o elektriki, o potrebi elektrike v gospodinjstvu in gospodarstvu, tudi o tem smo govorili, da bo le elektrika tudi pri nas kmalu doma. Toda električnega toka ni bilo od nikoder, to se pravi napeljava ni bilo, brez žice, kakor glas po radiu, pa električnega toka še ne znamo pošiljati v električne žarnice in v razne motorje.

Zadnje čase pa se je le nekaj zgodilo, kar bo tudi najbolj neverne Tomaže moralo prepričati, da bo tudi pri nas kmalu asvetila električna luč po stanovanjih, hlevih in shrambah, tudi pri nas bodo kmalu mogle gospodinje likati z električnim likalnikom in tudi pri nas bodo zabrnili električni motorji.

Že razvažajo po fari drogeve za električno napeljavo, že bodo tudi začeli kopati jame, v katere bodo zasadiili te drogeve. Pri tem bodo še nekateri zaslužili, kar bo spet ravno sedaj ob zimskem času, ko še ni toliko drugega dela, zelo prav prišlo.

Seveda ta napeljava ne bo brez velikih stroškov, katerih se mnogo bojimo, nekateri bodo ravno zaradi tega tudi še počakali nekaj časa. V kolikor ne bodo stroški napeljave kriti s prispevkom dežele, bodo razdeljeni na posamezne posestnike in sicer po površini zemlje.

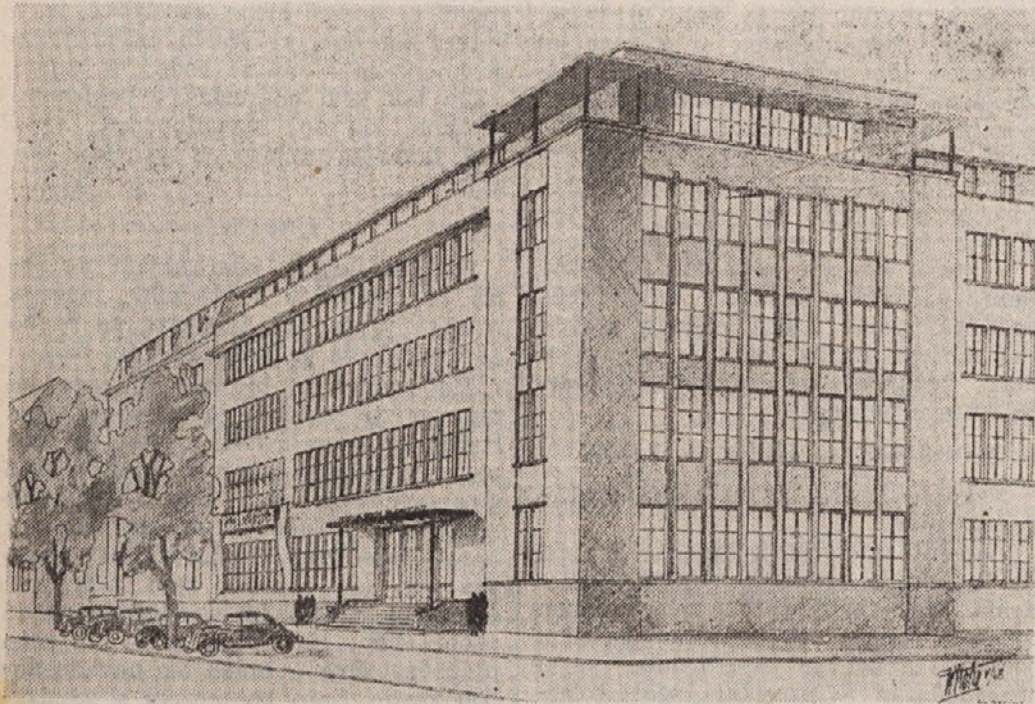
Elektrifikacija Gorenč je bila možna samo tako, da je občina Ruda odpovedala tok Grebinju, ker bodo dose-danji odjemalci ruske elektrarne dobili (Nadaljevanje na 7. strani)

Najlepše darilo!
radioaparati iz trgovine

Otto Gaggl Beljak
(Zraven Parkhotela)

loveu v bolnici. Tako je kot vdovec sameval, dokler ni prišel sin Lojz iz ruskega ujetništva. Rajni Matevžev oče je bil tih, delaven in nad vse miren možakar. V prejšnjih časih je opravljal več let službo občinskega sla. Kot tak je bil vljuden in postrežljiv in prijazen z vsakim. Ljudje se še s hvaležnostjo in z veseljem spominjajo njegovega delovanja. Seveda takrat še ni bila ta služba tako težka kakor sedaj v vojnem času, ko je moral vedno zopet iztirjavati predpisane daja-

Celovec je dobil monumentalno in moderno Delavsko zbornico

Vsak se še z žalostjo spominja, kako grozno razdejana je bila po vojni nekdanj tako lepa Bahnhofstrasse. Preteklo je nekaj let in ta osrednja žila celovškega mesta dobiva svoje lepo lice. Ponos gradbene delavnosti ne samo v Celovcu, temveč na vsem Koroškem pa je nova stavba zbornice za delavce in nastavljenca. Pred dobrima dvema letoma je pričelo rasti iz ruševin novo ogrodje, toda nobeden si ni mogel predstavljati, kako lepa, ponosna in moderno-egelantna bo nastajajoča palača. Tudi si nobeden, ki je občudoval visoko pročelje in velikost poslopja, ni

mogel predstavljati koliko tisočev pridnih delavnih rok se je trudilo, da do- prinesejo svoje najboljše in koliko strokovnjakov od arhitektov preko vseh najspodobnejših obrtnikov pa do umetnikov je bilo na delu, da so ustvarili notranjost palače, ki ustreza vsem potrebam sodobnega delovnega človeka. V zračnih in sončnih prostorih ni luksusa, kakor so to blazinasti naslanjači, dragi marmor ali izrezljano pohištvo starega okusa. Tega ni, pač pa je vse — od sobnega pohištva do umetniških dekoracij — enostavno, toda nadvse okusno in pripravno.

DELAVSKA ZBORNICA JE MATICA VSEH STROKOVNIH ORGANIZACIJ DELAVCEV IN NASTAVLJENCEV

Te organizacije so bile do sedaj nemeščene po raznih javnih in privatnih poslopih. To je seveda bilo zelo nepraktično in je oviralo razvoj in poslovanje. Prostor, v katerih so bili ti uradi do sedaj, so izpraznjeni in bodo deloma uporabljeni kot stanovanja.

Oglejmo si glavne prednosti in posebnosti nove palače.

V kleti je velika javna restavracija z velikansko, najmodernejšo opremljeno kuhinjo. Krasna je tudi velika dvorana, ki more sprejeti 900 oseb. V njej je oder in prostor za orkester. — Slavnostna dvorana v 1 nadstropju je namenjena raznim prireditvam, kot so to zborovanja, kino predstave, gledališče in plesne prireditve. Akustika je popolna, razsvetljave pa ne dajejo lestenci temveč svetlobne cevi. Dvorana je kurjena s toplim zrakom, za prezračevanje brez prepriha pa skrbe posebne naprave.

LJUDSKA KNJIZNICA Z 80.000 KNJIGAMI

Ta je v prvem nadstropju in bo v največji meri zadostila vsem kulturnim potrebam obiskovalcev. Njej je priključena tudi študijska knjižnica. Poleg njiju je predavalnica s 110 sedeži.

V drugem in deloma v četrtem nadstropju so uradi Sindikalne zveze, v tretjem nadstropju pa uradi Delavske zbornice.

V četrtem nadstropju je še dvanajst

tujskih sob, ki spadajo k restavraciji, in pa majhna dvorana za oddih uradništva. Nad njo pa je prekrasen vrt na strehi.

Še mnogo drugega bi bilo omeniti. V poslopiju je moderna kino-aparatura, lastna telefonska centrala, najmodernejša kopalna naprava itd.

Ko bo palača sprejela vase vse prebivalce, katerim je namenjena, bo predstavljala majhno, moderno mesto.

Jasno je, da so pri gradnji tega svojskega poslopja sodelovale najpomembnejše koroške in druge tvrdke s svojimi najboljšimi strokovnjaki. Naj omenimo nekatere:

Najokusnejšo, moderno pisarniško pohištvo je dobavila znana dunajska tvrdka Thonet-Möbel, Wien, Seilergasse 4. Ta tvrdka že rodovom posreduje visokokvalitetno pisarniško pohištvo, je v vsej Avstriji nadvse cenjena. Od roda do roda so marljivi nasledniki ustanovitelja širili dober glas te tvrdke. Železninarska tvrdka Hutter Schranz iz Celovca je dobavila potrebne predmete iz kovinarskega pohištva in sobnih oprem. Mestna stavbenika Isepp in Koschat sta v svoji stroki s svojimi sodrujniki bistveno pripomogla k uspehu celotne gradnje. Beljaška tvrdka Donat Rauberger je v svoji specialni stroki izolacijskih naprav pripomogla do čim večje udobnosti. — Nadaljnje tvrdke, ki so za svoje sodelovanje vredne vsega priznanja so Karl Ebner, mizarstvo, Hechenleitner, centralne kurjave ter seveda svetovna znana tovarna Siemens-Halske.

DELOVNA SKUPNOST GRADBENIH PODJETIJ

Ing. VINZENZ ISEPP

ARHITEKT IN MESTNI GRADBENIK

CELOVEC-KLAGENFURT

SCHMALZBERGLWEG 6 TELEFON 20-73

Dipl.-Ing. ANTON KOSCHAT

MESTNI GRADBENIK

CELOVEC-KLAGENFURT

ST.-RUPRECHTER STRASSE 43

ZE RODOVOM JE POSEBEN POJM TVRDKA

Hutter & Schrantz

DELNIŠKA DRUŽBA

CELOVEC-KLAGENFURT, SIRITSSTRASSE 3, TELEFON 34-06, 34-07
FERNSCHREIBER CELOVEC ŠTEV. 18

Železne vrtno ograje

Kovinaste postelje

Železne konstrukcije

Sodobno šolsko pohištvo

že nad 100 let
svetovno poznan

Wien I, Seilergasse 4

Graz, Herrengasse 26

Innsbruck, Colingasse 12

Zastopstvo v Celovcu: Heiligen-Geist-Platz, Gutenberghaus

KARL EBNER

K. G.

Mizarstvo - Lastni polnojarmenik - Stružnica in trgovina z lesom

CELOVEC-KLAGENFURT

TELEFON 17-23

ZVEZA AVSTRIJSKIH SINDIKATOV

Deželna eksekutiva na Koroškem

OESTERREICHISCHER GEWERKSCHAFTSBUND

Landesexekutive Kärnten

Objava o preselitvi!

Deželni sekretarijati sindikatov:

nastavljencev v zasebnem gospodarstvu

javnih nameščencev

občinskih uslužbencev

nameščencev v svobodnih poklicih

delavcev v zidarstvu in lesni stroki

delavcev v kemični industriji

železniških uslužbencev

(krajevna skupina Celovec-Klagenfurt)

delavcev v grafični in papirni obrti

uslužbencev v trgovini, prevozništvu in prometu

delavstva v hotelski in gostinski obrti

kmetijskih in gozdnih delavcev

delavcev v prehranski obrti

kovinarjev in rudarjev

delavcev v tekstilni, oblačilni in usnjarski industriji

poštnih in telegrafskih uslužbencev

delavcev za osebne služnosti in v zabaviščih

SO OD 19. FEBRUARJA 1951 V NOVOZGRAJENEM POSLOPJU ZBORNIC ZA DELAVCE IN NAMEŠČENCE TER ZVEZE AVSTRIJSKIH SINDIKATOV.

CELOVEC-KLAGENFURT, BAHNHOFSTRASSE 44, Tel. 49-41 Serie

Wiener
Städtische Versicherungsanstalt

(Dunajska
mestna zavarovalnica)

Podružna direkcija
za Koroško

Celovec - Klagenfurt
Bahnhofstraße 15, Tel. 10-84, 49-71

Poslovalnice v vseh večjih krajih na Koroškem

PODJETJE
ZA IZOLACIJE

Oberingenieur

**Donat
Rauberger**

Izolacija proti toploti,
mrazu in zvoku

Beljak - Villach
Völkendorfer Straße 30

ALOIS ILL

VODNE INSTALACIJE — CENTRALNE KURJAVE — STAVBNO KLEPARSTVO

Celovec—Klagenfurt,
10.-Oktoberstrasse 15 Tel. 25-70

v Zgornjem in Srednjem Kotu, ki imajo nad dve uri daleč v šolo. Zdi se nam, da bi pri dobri volji že res bilo možno šolskemu referatu deželne vlade kriti stroške za enorazrednico, če bi tudi oba veleposestnika Maresch in Voigt storila svojo socialno dolžnost.

Dne 15. februarja je v Srednjem Kotu umrl posestnik Dovjak Valentin. Zapušča tri dorasle otroke. Bil je zaveden Slovenec in dober katoličan. Žalujemo naše sožalje, rajnemu pa Bog daj večni pokoj.

Na Bajtišah je v pustnih dneh tudi hudournik „rajal“ in spremenil cesto v dolžini trideset metrov v pravo strugo, da je niti pešec več dni ni mogel prekoračiti, vsekako upamo, da bo cesta začetkom marea zopet izročena rednemu prometu.

Specialna trgovina dežnih plaščev

V. TARMANN

Celovec - Klagenfurt Völkermärker Straße 16

Popravljamo in izdelujemo
po meri dežne plašče

POSLOVILLO

(našemu pevcu Marijanu Jakopiču ob odhodu v Ameriko)

Zapuščas v duhu svoj posavski svet,
drhteča roka mamico objemlje,
srce se trga od koroške zemlje,
čez širno morje dviga Te polet.

Ne hodi vendar, saj pomladni cvet
pogrne skoraj trate Korotana;
tedaj bo Tvoja pesmica izbrana
zvenela lepše kakor moj sonet.

A Ti bežiš — golči Ti morska vila...
Na breg svoj bok je ladja naslonila,
sirena tuli — kakor jok v slovo.

Na pot rosi Ti blagoslov Nebo.
Kot plug zajeda parnik se v valove
in za bodočnost reže brazde nove.

Iz dalj blešče vrhovi se Triglava,
v pozdrav šumi Ti stara znanka,
Sava,
kot solza sveti se koroška Drava.

Limbarski

Po vsem Koroškem poznane in visoko cenjene

PLANET-čevlji

dobite v največji izbiri v čevljar-
ski trgovini v

Celovec—Klagenfurt,
Karfreitstrasse 2

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 5. strani.)

tok drugje. To je ruška občina skoraj morala napraviti, ko je zavržla načrt o povečanju zmogljivosti elektrarne. Saj ne bi bilo pravilno, da občani ne bi dobili električnega toka, ker bi ga oddajala občina izven svojega območja.

Kako bomo zadovoljni, ko nam bo luč zasvetila, bomo pa še poročali in tudi o tem, kako bomo poravnali prispevke.

DVOREC

Nismo daleč od Celoveca, pa ne vem, če nas pozna celovška javnost. V „Našem tedniku“ se še nismo oglasili, ker smo pač ponižni in skromni. Kljub temu pa smo vestni bralci slovenskega čtiva, zlasti „Našega tednika“ in „Nedelje“. — Naša vas leži jugo-zahodno od Radiš ali pa jugovzhodno, le 10 km daleč od Celoveca. Šteje naša vas okrog 15 hiš, prebivalstvo je pretežno kmečko, mladina pa uhaja v mesto.

Pred leti so govorili, da dobi naša vas vodovod, toda vaška nesloga je to preprečila. Voda je po posredovanju radiškega šolskega upravitelja, g. Mairitscha, pritekla lansko jesen vsaj do šole, za kar so g. nadučitelju hvaležni starši in posebno otroci. Vas, ki je oddaljena le okrog 500 metrov od šole, pa je ostala brez vode, ki jo moramo dovažati.

Druga naša misel je elektrika, ki bi jo napeljali iz Krofiča, to je najbližnje vasi. Upamo, da bo sedaj vas bolj složna, saj bi si vsi že želeli električne razsvetljave, petrolej je pač le smrdljiv in tudi res že vsakemu smrdi. Edina pa tudi največja zapreka je naš finančni minister, ki ima precej prazen žep in prazno blagajno. Upamo, da bo priskočila oblast na pomoč, v prošnji za prispevek pa upamo, da bo vas ostala složna v prepričanju, da le sloga jači, nesloga pa tlači.

Preteklo leto je v poletju toča vaščanom strahovito opustošila žitna polja, posebno v zahodnem delu vasi.

Kmetijska zbornica v Celovecu pa je menda prepričana, da je toča izbirala njive in je pobila pridelke samo nekaterim. V tem prepričanju je poslala kmetijska zbornica podporo samo petim, ostalim osmim posestnikom pa nič...

Pretekli kratki predpust je izrabila le Jugova Anči, ki je dne 22. januarja obljubila pred oltarjem vedno zvestobo Jerneju Lampihlerju z Radiš. Ženin je brat preč. g. župnika v Medgorjah, ki je tudi poročal. Novoporočencema iskreno čestitamo. — Nekateri pa je prehitela pepelnica, pa bodo v prihodnjem predpustu, ki bo daljši, pravočasni.

Pred leti so bili gostje v naši vasi slovenski akademiki. Z veseljem se jih še spominjamo, kakor tudi njihovega voditelja-patra. Njega in vse akademike prav iskreno pozdravljamo z željo, naj se povsod, kjer koli so, spominjo na prijetne dni v Dvorcu in slovenskih prebivalcev naše vasi.

LETINA

O naši vasi še pač niste čitali v „Tedniku“. „Kje si hodil? Na Letini sem bil. Kam greš? Na Letino?“ Tako pravijo ljudje pri nas. „Na Letini sem doma.“ Torej bo to pravo ime. V starih knjigah beremo tudi Letinje, kar gotovo ni pravilno, potem bi morali reči v Letinjah ali na Letinjah, kakor pravimo v Repljah ali v Rinkolah. To naše slovensko ime še razumemo, nekoliko morda pomeni letina, ker se razprostira tam širno lepo polje, tja do Blata in Repelj. Kaj pa naj pomeni potem nemška prestava tega lepega

slovenskega imena, tega pač mi ne razumemo in tudi najbrž noben Nемец ne. Nemško se pa pravi in tako je pisano v krajevnih imenikih: „Lettenstätten“. To bi bila naloga za jezikoslovce, da bi nam raztolmačili ti dve imeni. (Op. ured.: Skoraj ni verjetno, da prihaja ime Letina od besede letina, bolj je verjetno, da je bilo prvotno ime ledina; takih imen in oznakov krajev — tudi vadina in vodina — je na slovenskem ozemlju veliko).
Mi pa hočemo danes poročati o iz-

Izborna kapljico ter dobra in poceni jedila vam nudi gostilna

„Zum stillen Zecher“
(lastnica ANNA WIGOSCHNIG)
CELOVEC - KLAGENFURT
10.-Oktober-Straße (pri kinu Piechtl)

gubi našega Mihana. Dne 13. svečana je ob pol 10. uri zvečer zaspal v Gospodu. Dobro pripravljen na smrt je šel v večnost. Miha Vaučej je bil invalid, stanoval je pri Mačku, šele 60 let star je zapustil to solzno dolino. Ob obilni udeležbi znancev, prijateljev, vaščanov in faranov smo ga spremljali v četrtek, 15. februarja na pokopališče v Šmihel, da bi se tam odpočil od svojega truda. Cerkveni zbor mu je zapel zadnje žalostinke ob odprtem grobu. G. župnik so se poslovili od rajnega! Rajni naj počiva v miru. Mačkovim, posebno materi, naše iskreno sožalje!

ZGORNJI KOT—SELE

Že leta prosimo, da bi v Zgornjem Kotu gradili šolo, na žalost ostane le pri željah in besedah. Nad 30 otrok je

Izdelovalnica okvirjev in trgovina z umetninami

HANS TREFFER

Celovec-Klagenfurt, Burggasse 8 (Burg) Tel. 30-54

priporoča slike starih in modernih umetnikov kakor tudi preteiske najpreprostejše ljudske umetnosti. -Vokvirjenle slik v vseh stilih od najenostavnejše do najboljše izvedbe.

Slavenske oddaje v radiu

ČETRTEK, 22. februarja:
 14.30 do 14.45 Poročila — „Za gospo-
 dinjo“
 14.45 do 15.00 Narodne pesmi
 18.30 do 18.55 „Pri nas v štebnu“
PETEK, 23. februarja:
 14.30 do 15.00 Poročila — Komentarji
SOBOTA, 24. februarja:
 9.00 do 9.15 Iz literarne zakladnice
 9.15 do 9.30 Za vsakega nekaj
NEDELJA, 25. februarja:
 7.15 — 7.45 Duhovna obnova — „Za
 nedeljsko jutro“
PONEDLJEK, 26. februarja:
 14.30 do 15.00 Poročila — Sodobna
 vprašanja
TOREK, 27. februarja:
 14.30 do 14.45 Poročila — „Zdravnik“
 14.45 do 15.00 Kompozicije slovenskih
 komponistov
 18.30 do 18.45 Šestnajsto nadaljevanje
 pouka slovenščine
 18.45 do 18.55 Predavanje iz domače-
 ga narodopisja (splavarstvo ali
 flosarstvo)
SREDA, 28. februarja:
 14.30 do 14.45 Poročila — „Za kmeta“
 14.45 do 15.00 „Babo žagajo“ (narodni
 običaji)

Radio Schmidt

„Velika hiša malega človeka“
 Radioaparati za vsakogar. Tovarniško
 novi 4 cevni Super od 526 S naprej.
 — Popolnoma prenovljeni aparati od
 200 S dalje.
Najbolj moderna popravilnica.
 Zarnice za dom in preprodajo.
CELOVEC - KLAGENFURT
 Bahnhofstr. 22 — Tel. 29-48

HAAS & Co.

Celovec, Klagenfurt
 Bahnhofstraße 5 — Tel. 22-41
 trgovina električnih aparatov
 radijskih aparatov
 tehničnih novosti in inštalacij

Specialna trgovina z leseno robo-
 rešča, pletene torbe, šelke, melle,
 cikle in kuhinjski predmeti
Sepp Kozenjak
 Celovec-Klagenfurt, Benediktinerpl. 10

Kavarna in slaščičarna

Navum Kosta

Celovec - Klagenfurt
 10.-Oktober-Straße 20, Tel. 27-16
 vabi na svojo izorno in poceni kavo
 ter najokusnejše slaščice.

po globoko znižanih cenah...
 damska, moška in otroška oblačila pri

Waldner

Klagenfurt — Celovec
 10.-Oktober-Straße — Tel. 22-75

Motorji in

DINAMI

za električno

LUC IN SILO

od 470.- Š navzgor

Pojasnili in Ogled

SIUTZ

Celovec - Klagenfurt
 Alchburg, Labistraße 1

pri Križni gori (Kreuzberg) med
 Waisenhauskaserne in Truppen-
 spital-om.

Po volji Gospoda, ki odloča nad življenjem in smrtjo, je bil njegov služabnik, prečastiti gospod

Franc Oražem

kaplan v Šmihelu nad Pliberkom

nenapovedano, vendar dobro pripravljen, odpoklican v sredo, dne 14. februarja t. l. v večnost.

Zalujoča šmihelska fara je izgubila v njem pobožnega in neumornega dušnega pastirja, duhovščina pa priljubljenega sobrata.

Ob svečanih pogrebnih obredih smo pokojnega v soboto, dne 17. februarja, na šmihelskem pokopališču položili k večnemu počitku.

Duhovščina pliberške dekanije.

KARNTNER REISEBURO

Družabna potovanja

Od 2. do 10. marca
 na Pomladanski velesejem
 v Leipzig.
 11. marca
 vozijo poštne omnibusi k smučar-
 skim tekam v Planico.
 Velike mednarodne skakalne
 tekme.
 Od 24. do 26. marca
 preko Trsta k Pestojski jami in
 v Opatijo.
 Od 24. do 26. marca
 na Veliko noč v Benetke.

Prijave, pojasnila in programe
 dobite pri

KARNTNER REISEBURO

in Postverkehrsbureau, Celovec,
 Beljak, Wolfsberg, Šmohor, Feld-
 kirchen, Borovlje, Friesach,
 Kötschach in Velikovec.

Behe-ČEVLJI

Beljak-Villach, Widmannngasse 43

velika izbira raznih čevl-
 jarskih izdelkov

ITALIENERGASSE 17

špecialna izdelovalnica
 smučarskih čevljev in goj-
 zarjev.

Kjerkoli bodi Schleppe pivo povesodi

CENE

LES

Cene za les in lesne proizvode še ve-
 dno niso ustaljene in se še naprej dvi-
 gajo.

Meseca januarja so bile v glavnem
 tele cene:

Okrogli les (smreka in jelka), hlodi,
 postavljeni na žago ali na vagon, pov-
 prečna cena 211 šilingov za kubični
 meter (od 174 do 220).

Brusni les povprečno 157 šilingov.
 Jamski les povprečno 155 šilingov.
 Macesen (hlodi) povprečno 226 ši-
 lingov.

ZIVINA

(za 1 kg v šilingih)

voli	5.30 — 6.80
biki	5. — 6.95
telice	5.80 — 7. —
krave	5. — 6. —
klobasarice	3.80 — 4.95
svinje (žive)	9.40 — 11.50
svinje zaklane	13.80 — 14. —
teleta	8. — 9. —

Prodaja razmeroma dobra, cene
 stalne.

KONJI

delovni, težki, 4 do 6 let, do 6000 šil.
 preko 6 let do 5000 šil.
 dveletni do 4000 šil.
 konji lahki do 3000 šil.
 klavni konji za kilogram 2 do 3.20 šil.

Novi zakoni o gospodarsivu

Ministrski svet je pripravil štiri os-
 nutke zakonov, ki jih bo predložil par-
 lamentu te dni v obravnavanje in odo-
 britev. Ti zakoni naj bi bili nekaka
 podlaga vseh bodočih gospodarskih
 ukrepov v Avstriji, ki jih nujno zahte-
 vajo sedanje razmere, ko je začelo pri-
 manjkovati zlasti industrijskih surovin.

Novi zakoni bodo uredili nadzorstvo
 nad prometom s surovinami, urejevali
 bodo promet z živili in ostalimi živ-
 ljenjskimi potrebščinami, urejevali bo-
 do vprašanje določitev in nadzora nad
 cenami ter bodo končno urejevali trgo-
 vino z inozemstvom.

Krokodili v Coney Islandi

Kmalu bodo zbrali primerke mor-
 skega živalstva vseh oceanov in vseh
 morij v 450 ogromnih, cementnih in
 kristalnih bazenih, ki jih namerava
 zgraditi zoološka newyorška družba v
 kopališčih cone Islanda, da nadomesti
 stari akvarij Battery Parka, ki je pre-
 nehaj delovati leta 1941. Izgradnja te-
 ga „ribjega paradiza“, ki bi moral za-
 vzeti površino petih hektarjev, bi stala
 verjetno 6 milijonov 500 tisoč dolarjev,
 če bo izgotovljena z najmodernejšimi
 originalnimi napravami; dejansko bo to
 poleg razstave različnih ribjih vrst, tu-
 di neke vrste panorama podmorskega
 življenja.

Obiskovalci bodo stopili v akvarij
 skozi vodopad, od katerega jih bo loči-
 la samo kristalna plošča; njihove oči
 bodo zrle na tehnično-fizični umotvor:
 v posebnem prostoru bodo videli poleg
 panorame v miniaturni razvoj celega ci-
 klusa atmosferskih vsedlin, počenši s
 tvoritvijo oblakov pa do padanja dežja.

Preko tega „meteorološkega labora-
 torija“ bodo obiskovalci stopili v res-
 nični akvarij. Stopili bodo n. pr. v o-
 delek, ki je namenjen otočju koralov,
 kjer se nahaja v številnih bazenih s
 kristalnimi stenami na tisoče malih
 mnogobarvnih ribic, ki žive v toplih
 vodah vzhodne in zahodne Indije. Med
 fantastično koralno vegetacijo se bodo
 odpirale kot mehko tropično cvetje ču-
 dovito lepe pomorske anemone. V
 „oceanskem“ oddelku pa bodo v kri-
 stalnih bazenih pluli prebivalci širokih
 oceanov: delfini, morski orjaki, gruji,
 v ogromnem bazenu, 235.000 litrov, pa
 morski volkovi. Sladkovodne ribe bodo
 razstavljene v posebnem oddelku, kjer
 bodo obiskovalci spoznali vso pomor-
 sko favno tropičnih rek: počenši od
 električnih jegulj pa do vsakovrstnih
 rib. Končno se bodo popolnoma prosti,
 v nalašč za to pripravljenih bazenih
 valjali strahotni krokodili v blatu, med-
 tem ko bodo med skalami in cement-
 nimi podstavki veličastno plavali mroži,
 tjuljenji in pomorski levi.

Oče ves teden težko dela, da
 preskrbi družino. Razveselite
 ga včasih z močnato jedjo.
 Ta se kraljevsko posreči s
 že leta preizkušenim

König

BACKPULVER

Trgovina vseh električnih potrebščin
 Kupujte pri domačem obrtniku

HANS KREUTZ

Celovec, Kzamergrasse 11 Telefon 21-73
 RADIJSKI APARATI NA OBROKE

Gledališče

Začetek predstav ob 20:00

- 22. II. »Cosi fan tutte«, abonma C
- 25. II. »Clivia« (opereta), prvič, abonma A, prosta prodaja.
- 24. II. »Cosi fan tutte«, izbirni abonma, prosta prodaja.
- 25. II. »Clivia«.
- 27. II. »Clivia«.
- 28. II. »Der Raub der Sabinerinnen«.

KINO

Celovec - Klagenfurt

STADTTHEATER

Predstave ob 16. in 18. uri, ob ponedeljkih
 tudi ob 20. uri.
 Od 25.—28. II. »Verführte Hände«

PRECHTL

Od 25.—26. II. »Das Siegel Gottes«

CARINTHIA-LICHTSPIELE

Od 25.—26. II. »Abschiedswalzer«
 Od 27. II.—1. III. »Blutrache«

PETERHOF

Od 25.—26. II. »Der Schlagerkönig«
 Dne 25. II. ob 10. in 14. uri pravljica
 predstava »Der kleine Muck«
 Od 27. II.—1. III. »In letzter Minute«

Beljak - Villach

BAHNHOFLICHTSPIELE

Predstave ob 12., 14., 16., 18.15 in 20.30;
 ob nedeljah in praznikih tudi ob 10. uri.
 Od 25.—26. II. »Die Lady v. Schanghai«
 Od 27. II.—1. III. »Station West«
 (Dne 1. marca predstave ob 12., 14. in 16.
 uri)
 Vsi brutto-prejemki predstave z dne 30. I.
 vb 20.45 so bili v znesku S 1.143.10 naka-
 zani za žrtve plazov na Koroškem.

STADT-KINO

Predstave ob 16., 18. in 20. uri.
 Od 25.—26. II. »Die fidele Tankstelle«
 Od 27. II.—1. III. »Karten, Kugel und Ban-
 diten«

Elite Filmbühne

Predstave ob 15.45., 18.15. in 20.15, ob nede-
 Do 22. II. »Abenteuer in Engadin«
 Od 25.—26. II. »Unsterbliche Geliebte«

Apollo Lichtspiele

Predstave ob 10., 12., 14., 16., 18. in 20. uri
 Do 22. II. »Das doppelte Lottchen«
 Od 25.—26. II. »Zärtliche Abenteuer«